KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2025/62

(2024. gada 23. oktobris)

par atbalsta shēmām SA.56908 (2023/C) (ex 2020/N) – Shēmas pagarināšana un grozīšana biogāzei, kas Zviedrijā tiek izmantota kā degviela, un SA.56125 (2023/C) (ex 2020/N) – Shēmas SA.49893 (2018/N) pagarināšana un grozīšana – Zviedrijas īstenotais atbrīvojums no nodokļa attiecībā uz nepārtikas biogāzi un biopropānu, kas paredzēts siltuma ražošanai

(izziņots ar dokumenta numuru C(2024) 7313)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes saskaņā ar noteikumiem ([1]) un ņemot vērā to iesniegtās piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Pēc pirmspaziņošanas saziņas Zviedrija 2020. gada 1. aprīlī saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (“LESD”) 108. panta 3. punktu paziņoja Komisijai par to, ka tiek pagarināta un grozīta atbrīvojuma no nodokļiem shēma biogāzei, ko izmanto par degvielu (“degvielas shēma”), kā arī pagarināta un grozīta atbrīvojuma no nodokļiem shēma atjaunīgajām degvielām, kas paredzētas siltuma ražošanai (“kurināmā shēma”) (kopā – “shēmas”).

(2) Komisija pirmo reizi apstiprināja degvielas shēmu 2003. gadā ([2]). Pēc tam Komisija to atkārtoti pagarināja un apstiprināja kā saderīgu atbalstu. Jaunākais lēmums par pagarinājuma apstiprināšanu lietā SA.43302 (2015/N) ([3]) bija balstīts uz Pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (*EEAG*) ([4]) un bija spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim ([5]).

(3) Komisija pirmo reizi apstiprināja kurināmā shēmu 2007. gadā ([6]). Pēc tam Komisija to atkārtoti pagarināja un apstiprināja kā saderīgu atbalstu. Jaunākais lēmums par pagarinājuma apstiprināšanu lietā SA.49893 (2018/N) ([7]) bija balstīts uz *EEAG* un bija spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim ([8]).

([1]) OV C 1921, 5.3.2024., 1. lpp.
([2]) Komisijas lēmums (2003. gada 11. novembris) lietā N 480/02 – Zviedrija – Akcīzes nodokļa samazinājums par labu oglekļneitrālai degvielai (OV C 33, 6.2.2004., 8. lpp.).
([3]) Komisijas lēmums (2015. gada 14. decembris) lietā SA.43302 (2015/N) – Zviedrija – Atbrīvojumi no nodokļa attiecībā uz biogāzi, ko izmanto par degvielu (OV C 241, 1.7.2016., 6. lpp.).
([4]) OV C 200, 28.6.2014., 1.–55. lpp.
([5]) Komisija 2020. gada 14. decembra lēmumā lietā SA.59125 (2020/N) – Zviedrija – Budžeta pagarināšana shēmai SA.43302 (2015/N) – Atbrīvojumi no nodokļa biogāzei, ko izmanto par degvielu (OV C 41, 5.2.2021., 12. lpp.), apstiprināja degvielas shēmas budžeta palielinājumu.
([6]) Komisijas lēmums (2007. gada 22. jūnijs) lietā N 866/06 – Zviedrija – Atbrīvojums no nodokļa; Konkrēti atjaunīgo energoresursu veidi, kas paredzēti siltuma ražošanai (OV C 220, 20.9.2007., 2. lpp.).
([7]) Komisijas lēmums (2018. gada 19. jūlijs) lietā SA.49893 (2018/N) – Zviedrija – Shēmas SA.35586 (2012/N) pagarinājums – Atbrīvojumi no nodokļa; Konkrēti atjaunīgo energoresursu veidi, kas paredzēti siltuma ražošanai (OV C 127, 5.4.2019., 1. lpp.).
([8]) Komisijas 2020. gada 14. decembra lēmumā lietā SA.59126 (2020/N) – Zviedrija – Budžeta palielināšana shēmai SA.49893 (2018/N) – Atbrīvojumi no nodokļiem konkrētiem atjaunīgajiem energoresursiem, kas paredzēti siltuma ražošanai (OV C 41, 5.2.2021., 12. lpp.), apstiprināja kurināmā shēmas budžeta palielinājumu 2019. un 2020. gadam.

(4) Komisija 2019. gada 18. oktobrī un 2020. gada 19. jūnijā saņēma iesniegumus no Vācijas biometāna ražotāja *Landwärme GmbH* (*Landwärme*) par iespējamu pārmērīgu kompensāciju Dānijas biogāzes ražotājiem, ko veido Dānijas atbalsta biogāzes ražotājiem ([9]) un Zviedrijas atbrīvojuma no nodokļa biogāzei kumulācija

(5) Komisija 2020. gada 29. jūnijā pieņēma Lēmumu C(2020) 4487 final un Lēmumu C(2020) 4489 final, ar ko apstiprina degvielas shēmas (SA.56908 (2020/N)) un kurināmā shēmas (SA.56125 (2020/N)) grozīšanu un pagarināšanu līdz 2030. gada 31. decembrim ("2020. gada lēmumi") ([10]) ([11]).

(6) *Landwärme* 2020. gada 13. oktobrī iesniedza Komisijai sūdzību pret Zviedrijas Karalisti, apgalvojot, ka Zviedrijā saskaņā ar shēmām piešķirtā atbalsta kumulēšana ar citu atbalstu, kuru citas dalībvalstis piešķīrušas biogāzes ražotājiem, rada pārmērīgu kompensāciju.

(7) Pēc *Landwärme* prasības par atcelšanu Vispārējā tiesa 2022. gada 21. decembrī atcēla 2020. gada lēmumus, balstoties uz procesuāliem apsvērumiem un nelemjot par lietu būtību ([12]).

(8) Vispārējā tiesa ņēma vērā to, ka *Landwärme* 2019. gada 18. oktobrī un 2020. gada 19. jūnijā bija iesniedzis Komisijai informāciju, kas galvenokārt attiecās uz atbalsta shēmām biogāzes ražošanai Dānijā. *Landwärme* konkrēti bija iesniedzis pētījumu, kas parādīja dažādus biogāzes atbalsta, ražošanas atbalsta veidus, kā arī stimulus pieprasījuma palielināšanai, piemēram, nodokļa samazinājumus. Uzņēmums apgalvoja, ka šīs dažādās atbalsta shēmas var vienlaikus pastāvēt dažādās dalībvalstīs un ka šāda dažādu dalībvalstu piešķirtā atbalsta kumulācija var izraisīt to, ka biogāzes ražotāji citās dalībvalstīs saņem pārmērīgu kompensāciju, ja tie pārdotu biogāzi Zviedrijā. *Landwärme* atsaucās tieši uz Dānijas un Zviedrijas piešķirto atbalstu ([13]).

(9) Vispārējā tiesa atzina, ka Zviedrijas shēmas atbalsta saņēmēji ir biogāzes pircēji Zviedrijā. Lai gan nodokļu samazinājumi neietekmētu biogāzes ražošanas izmaksas, tie netieši nāktu par labu arī biogāzes ražotājiem, kas eksportē uz Zviedriju, jo atbrīvojumu no nodokļiem dēļ tie varētu pārdot biogāzi par tādu galīgo cenu, kas var konkurēt ar dabasgāzes cenu ([14]).

(10) Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisijai, veicot novērtējumu un pamatojoties uz *Landwärme* sniegto informāciju, bija jāņem vērā apstrīdētā kumulācija, apstākļos, kad biogāzes imports Zviedrijā no dažām dalībvalstīm palielinājās ([15]). Vispārējā tiesa nosprieda, ka atceltajos lēmumos Komisija tomēr bija novērtējusi dažādu shēmu kumulāciju tikai valsts līmenī. Pēc Vispārējās tiesas domām, ja Komisijas vērtējums attiecībā uz apstrīdēto kumulāciju un līdz ar to par pārmērīgas kompensācijas neesamību ir nepilnīgs, tas liecina par nopietnām grūtībām. Tiesa uzskatīja, ka tas ir saistīts ar atbalsta samērīguma novērtējumu ([16]).

([9]) Komisijas lēmums (2013. gada 14. novembris) lietā SA.35485 (2012/N) – Dānija – Atbalsts visiem biogāzes izmantojuma veidiem – A (OV C 292, 4.9.2015., 3. lpp.); Komisijas lēmums (2015. gada 16. decembris) lietā SA.36659 (2013/N) – Dānija – Atbalsts visiem biogāzes izmantojuma veidiem – B (OV C 241, 1.7.2016., 2. lpp.).

([10]) Komisijas lēmums (2020. gada 29. jūnijs) lietā SA.56908 (2020/N) Shēmas pagarināšana un grozīšana biogāzei, kas Zviedrijā tiek izmantota kā degviela (OV C 260, 7.8.2020., 4. lpp.), un Komisijas lēmums (2020. gada 29. jūnijs) lietā SA.56125 (2020/N) Atbrīvojums no nodokļa attiecībā uz nepārtikas biogāzi un biopropānu, kas paredzēts siltuma ražošanai (OV C 260, 24.7.2020., 2. lpp.).

([11]) Komisija ar 2021. gada 29. jūnija lēmumu lietā SA.62941 (2021/N) – Zviedrija – Grozījums attiecībā uz nodokļu atbrīvojumiem biodegvielām un biogāzei Zviedrijā – SA.55695, SA.56125 un SA.56908 (OV C 46, 28.1.2022., 2. lpp.) apstiprināja atbalsta saņēmēju loka paplašināšanu, iekļaujot arī uzņēmumus, kas 2019. gada 31. decembrī nebija nonākuši grūtībās, bet nonāca grūtībās laikposmā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. jūnijam.

([12]) Vispārējās tiesas 2022. gada 21. decembra spriedums, *Landwärme GmbH* pret Eiropas Komisiju, T-626/20, EU:T:2022:853.

([13]) EU:T:2022:853, 31. un 71.–75. punkts.

([14]) EU:T:2022:853, 25. punkts.

([15]) EU:T:2022:853, 97.un 98. punkts.

([16]) EU:T:2022:853, 99. punkts.

(11) Vispārējā tiesa uzskatīja, ka biogāze, kurai tiktu segtas papildu ražošanas izmaksas salīdzinājumā ar dabasgāzi, nebūtu salīdzināma ar biogāzi, kurai minētās izmaksas nebūtu segtas ([17]). Turklāt pārmērīgas kompensācijas gadījumā tas varētu būt objektīvs pamats nodokļu diferencēšanai starp biogāzi, kas ir saņēmusi ražošanas atbalstu, un biogāzi, kura atbalstu nav saņēmusi ([18]). Vispārējā tiesa secināja, ka ne nediskriminācijas princips, ne LESD 110. pants neliedz pārmērīgas kompensācijas novērtēšanā ņemt vērā apstrīdēto kumulāciju, un tas nozīmē, ka tās neiekļaušana analīzē liecina par nopietnām grūtībām ([19]).

(12) Vispārējā tiesa secināja, ka novērtējums par shēmas saderību ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ņemot vērā nediskriminācijas principu un LESD 110. pantu, radīja nopietnas grūtības saistībā ar iespējamu pārmērīgu kompensāciju, kas varētu izrietēt no apstrīdētās kumulācijas. Vispārējā tiesa secināja, ka Komisijai šīs grūtības bija jāpārbauda oficiālās izmeklēšanas procedūras ietvaros, novērtējot pārmērīgo kompensāciju, nevis sākotnējās izskatīšanas procedūras beigās jāpieņem apstrīdētie lēmumi ([20]).

(13) Ar 2024. gada 30. janvāra vēstuli Komisija informēja Zviedriju par lēmumu sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz shēmām.

(14) Komisijas lēmums sākt procedūru ("lēmums par procedūras sākšanu") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([21]). Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes.

(15) Zviedrija 2024. gada 5. martā nosūtīja savas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu. Komisija saņēma piezīmes no sešām ieinteresētajām personām. Tā šīs piezīmes pārsūtīja Zviedrijai, kurai deva iespēju sniegt piezīmes; Zviedrijas piezīmes tika saņemtas 2024. gada 6. maija vēstulē.

(16) Zviedrija 2024. gada 31. maijā un 2. un 11. oktobrī iesniedza papildu informāciju.

(17) Zviedrija piekrīt izņēmuma kārtā atteikties no savām tiesībām, kas izriet no LESD 342. panta kopsakarā ar Regulas Nr. 1/1958 ([22]) 3. pantu, un tam, ka šis lēmums tiek pieņemts un paziņots angļu valodā.

2. SHĒMU DETALIZĒTS APRAKSTS

2.1. Juridiskais pamats, atbalsta veids un mērķis

2.1.1. *Juridiskais pamats un atbalsta veids*

(18) Shēmu juridiskais pamats ir Zviedrijas Likums (1994:1776) par akcīzes nodokļiem enerģētikas jomā. Zviedrijas akcīzes nodokli veido divas daļas – enerģijas nodoklis un oglekļa dioksīda (CO_2) nodoklis.

(19) Atbalsts, ko Komisija apstiprināja lēmumos SA.43302 un SA.49893, tika piešķirts kā pilnīgs atbrīvojums no enerģijas un CO_2 nodokļiem par labu:

a) no pārtikas kultūraugiem ražotai un nepārtikas biogāzei, ko izmanto kā degvielu; un

b) no pārtikas kultūraugiem ražotai un nepārtikas biogāzei un citām biodegvielām, ko izmanto siltumapgādei (kopā definēti kā "atbrīvojumi no nodokļiem").

([17]) EU:T:2022:853, 105. punkts.
([18]) EU:T:2022:853, 122. punkts.
([19]) EU:T:2022:853, 110., 112. un 126. punkts.
([20]) EU:T:2022:853, 127. punkts.
([21]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.
([22]) Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 17, 6.10.1958., 385. lpp.).

2.1.2. *Paziņotie shēmu grozījumi, kas apstiprināti lēmumos SA.43302 un SA.49893*

(20) Zviedrija paziņoja par i) shēmu pagarināšanu līdz 2030. gada 31. decembrim (tikai attiecībā uz biogāzi kurināmā shēmai), ii) no pārtikas kultūraugiem ražotas biogāzes izslēgšanu no atbalsta; un iii) nepārtikas biopropāna iekļaušanu papildus nepārtikas biogāzei. Zviedrija grozīja spēkā esošos tiesību aktus, lai ieviestu šīs izmaiņas. Jaunie noteikumi stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī.

(21) Biogāze ir gāzveida degviela, kas ražota no biomasas. Vairumā gadījumu biogāze ir metāns, kas ražots no biomasas, savukārt biopropāns ir propāns vai butāns, kas ražots no biomasas. Tas nozīmē, ka, ja biogāze netiktu atbrīvota no nodokļa, tai tiktu piemērota fosilā metāna, t. i., dabasgāzes, nodokļa likme, savukārt biopropānam tiktu piemērota fosilā propāna, ko parasti dēvē par sašķidrināto naftas gāzi (*LPG*), nodokļa likme.

(22) Mainītā kurināmā shēma ietver tikai nepārtikas biogāzi un biopropānu, un tā vairs nav pieejama citām biodegvielām. Zviedrijas tiesību aktos no 2021. gada 1. janvāra tika atcelts agrākais atbrīvojums no nodokļa attiecībā uz tādām bioloģiskajām šķidrajām degvielām, ko apliek ar nodokli, piemēram, nesintētisko metanolu, dzīvnieku un augu taukiem un eļļām.

(23) Zviedrija apgalvoja, ka grozīto shēmu darbības joma ietver visas pašlaik konkurējošās tehnoloģijas gāzes ražošanai no ilgtspējīgas biomasas.

(24) Turklāt Zviedrija ir apstiprinājusi, ka tā regulāri sekos līdzi tirgus attīstībai un vajadzības gadījumā pārskatīs atbilstības noteikumus, lai nodrošinātu, ka visus atbilstības ierobežojumus joprojām var pamatot, kad tiek izstrādātas jaunas tehnoloģijas vai pieejas vai kļūst pieejams lielāks daudzums datu.

(25) Lai varētu saņemt atbrīvojumus no nodokļiem, biogāzei un biopropānam ir jāatbilst ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu ietaupījuma kritērijiem, kas noteikti Zviedrijas Likumā (2010:598) par biodegvielu, bioloģisko šķidro degvielu un biomasas degvielu ilgtspējas kritērijiem. Ar minēto likumu tiek īstenota Atjaunojamo energoresursu direktīva (*RED I*) ([23]), kas grozīta ar Direktīvu par netiešu zemes izmantošanas maiņu ([24]) un atjaunināta 2021. gada 1. jūlijā, lai iekļautu izmaiņas pārskatītajā Atjaunojamo energoresursu direktīvā (*RED II*) ([25]). Tikai nepārtikas biogāze un biopropāns, kas atbilst piemērojamajiem kritērijiem, ir tiesīgi saņemt atbrīvojumus no nodokļa. Ilgtnespējīga biogāze un biopropāns (kā arī no pārtikas kultūraugiem ražota ([26]) biogāze un biopropāns) tiek aplikti ar nodokli attiecīgi pēc dabasgāzes un *LPG* likmes.

(26) Zviedrija nepiemēro kvotu sistēmu, piemaisījuma prasības vai citu sistēmu ar līdzīgu ietekmi attiecībā uz biogāzi un biopropānu, ko izmanto par degvielu vai kurināmo, un ir norādījusi, ka tā neplāno piemērot šādus pasākumus shēmu darbības laikā.

(27) Zviedrijas iestādes arī apstiprināja, ka gadījumā, ja biogāzei un biopropānam tiek piemaisīta cita veida gāze/degviela, atbrīvojumi no nodokļa ir piemērojami tikai atjaunīgo energoresursu daļai šādos maisījumos.

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1513 (2015. gada 9. septembris), ar kuru groza Direktīvu 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti, un Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu (OV L 239, 15.9.2015., 1. lpp.).

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82.–209. lpp.). Komisija norāda, ka *RED II* tika pārskatīta 2023. gadā un ka pārskatītā Direktīva (ES) 2023/2413 (*RED III*) stājās spēkā 2023. gada 20. novembrī (Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. oktobra Direktīva (ES) 2023/2413, ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., 1. lpp.)).

([26]) Pamatojoties uz *RED II* 2. panta 40. punktu ""pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugi" ir cieti bagātīgi saturoši kultūraugi, cukura kultūraugi un eļļas kultūraugi, ko audzē lauksaimniecības zemē kā galvenos kultūraugus, izņemot atlikumus, atkritumus vai lignocelulozes materiālus, un starpposma kultūraugi, piemēram, starpkultūras un virsaugi, ar noteikumu, ka šādu starpposma kultūraugu izmantošana nerada pieprasījumu pēc papildu zemes platībām".

2.1.3. *Mērķis*

(28) Shēmu galvenais mērķis ir vides aizsardzība, ko panāk, par degvielu un kurināmo vairāk izmantojot ilgtspējīgu nepārtikas biogāzi un biopropānu. Zviedrija skaidro, ka, tā kā fosilo degvielu izmantošana rada lielāku siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni, dabasgāzes aizstāšana ar biogāzi un *LPG* aizstāšana ar biopropānu samazinās šīs emisijas. Lai gan Zviedrija pārsniedza savu valsts atjaunīgo energoresursu mērķrādītāju 2020. gadam, Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka šādu emisiju turpmāka samazināšana būtu būtiska, lai sasniegtu ES 2030. gada atjaunīgo energoresursu mērķrādītāju, kā arī valsts mērķrādītāju līdz 2030. gadam samazināt iekšzemes transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 70 % salīdzinājumā ar 2010. gadu. Turklāt šīm shēmām būtu jāveicina Zviedrijas un visas ES centieni īstenot Parīzes nolīgumu.

(29) Attiecībā uz degvielas shēmu Zviedrijas iestādes piebilda, ka transporta nozare rada aptuveni vienu trešdaļu no kopējām CO_2 emisijām Zviedrijā. Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka biogāzes plašāka izmantošana un biopropāna kā degvielas ieviešana būtu būtiska, lai sasniegtu Zviedrijas ilgtermiņa mērķus klimata jomā (piemēram, Zviedrijas mērķis ir līdz 2045. gadam panākt, lai siltumnīcefekta gāzu neto emisijas atmosfērā būtu nulle un pēc tam panākt negatīvas emisijas) un lai sasniegtu mērķi attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas neizmanto fosilo degvielu. Viens no veidiem, kā samazināt fosilo degvielu izmantošanu Zviedrijā, ir fosilo degvielu plašāka aizstāšana ar atjaunīgām gāzēm, piemēram, biogāzi un biopropānu, un tas ir shēmas mērķis.

(30) Pamatojoties uz enerģētikas statistiku un Zviedrijas Enerģētikas aģentūras (“*SEA*”) prognozēm, Zviedrijas iestādes paziņojuma iesniegšanas laikā apliecināja, ka biogāzes izmantošana kopš 2013. gada ir nedaudz palielinājusies, bet joprojām ir zema, t. i., zem 2 % no kopējās transporta nozarē izmantotās enerģijas, un nav paredzams, ka nākamajos pāris gados tā ievērojami palielināsies. Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka biogāzes ražošanas izmaksas ir pārāk augstas, lai šīs degvielas varētu konkurēt ar līdzvērtīgām fosilajām degvielām. Atsevišķi ieguldījumi biogāzes ražošanā jau ir veikti, taču, lai saglabātu un veicinātu ieguldījumus transportlīdzekļos un vajadzīgajā infrastruktūrā, ir vajadzīgs ievērojams pieprasījums pēc biogāzes.

2.2. **Atbalsta saņēmēji un nodokļu maksātāji**

(31) Turpmāk uzskaitīti tiešie atbalsta saņēmēji saskaņā ar abām shēmām.

(32) Saskaņā ar degvielas shēmu atbrīvojuma no nodokļa tiešie atbalsta saņēmēji ir uzņēmumi, kuriem ir jāmaksā enerģijas un CO_2 nodokļi par gāzi un jāiesniedz nodokļu deklarācija (“nodokļu maksātāji”). Tie ir degvielas piegādātāji un biogāzes (un biopropāna) importētāji. To vidū var būt arī biogāzes (un biopropāna) ražotāji, ciktāl tie ir degvielas piegādātāji vai galapatērētāji. Īsumā, nodoklis ir jāmaksā, kad degviela tiek izvesta no pēdējās degvielas noliktavas, pirms tā tiek pārdota galapatērētājiem. Nodokļu maksātāji tiek atbrīvoti no enerģijas un CO_2 nodokļiem par gāzi, un tiek sagaidīts, ka pēc tam, pārdodot biogāzi (vai biopropānu) galapatērētājiem (piemēram, transporta uzņēmumam vai privātpersonai, kas uzpilda transportlīdzekli uzpildes stacijā), atbrīvojums no nodokļa tiks novirzīts uz galapatērētājiem.

(33) Saskaņā ar kurināmā shēmu atbrīvojuma no nodokļa tiešie atbalsta saņēmēji ir tiešie lietotāji (piemēram, uzņēmumi, kas darbojas siltumapgādes, centralizētās siltumapgādes nozarēs vai apstrādes rūpniecībā). Šajā gadījumā tiešais lietotājs var atskaitīt nodokli savā nodokļu deklarācijā (ja tas ir enerģijas un CO_2 nodokļu maksātājs), taču bieži vien tiešais lietotājs iegādājas gāzi ar nodokli un pieprasa atmaksu.

(34) Abu shēmu mērķis ir samazināt biogāzes un biopropāna galīgo cenu galapatērētājiem. Shēmas arī samazina patēriņa izmaksas ražotājiem, kas ražo biogāzi (un biopropānu) savām vajadzībām.

(35) Lai gan shēmu tiešie atbalsta saņēmēji ir uzņēmumi, kas pieprasa nodokļu iestādei atbrīvojumus no nodokļa (vai nu tiešā veidā nodokļu maksātājiem, vai kā kompensāciju tiešajiem lietotājiem kurināmā shēmas ietvaros), shēmas nodrošina netiešu labumu ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražotājiem. Tie gūst netiešu labumu no shēmām, jo palielinās galapatērētāju pieprasījums pēc to produktiem (ilgtspējīgas biogāzes vai biopropāna).

(36) Shēmas ir pieejamas gan biogāzei, gan biopropānam, kas ražoti Zviedrijā, gan importētai biogāzei un biopropānam.

(37) Zviedrijas iestādes ir paskaidrojušas, ka Zviedrijas tirgus nav viendabīgs tirgus ar vienādām īpašībām. Zviedrijas rietumu piekrastē ir gāzes tīkls, kas ir savienots ar Dāniju un tādējādi arī ar dažām citām Eiropas valstīm. Tomēr šis Eiropas tīkls aptver tikai ļoti nelielu daļu no Zviedrijas kopējās zemes platības. Citās Zviedrijas daļās, piemēram, Stokholmā, pastāv vietējie tīkli. Tomēr lielākajā daļā reģionu gāzes tīklu nav vispār. Šajos apgabalos gāzi piegādes stacijām piegādā ar kravas automobiļiem. Zviedrijas iestādes ir arī paskaidrojušas, ka lielākā daļa Zviedrijas ražotāju ir mazie ražotāji, kas ražo biogāzi pašpatēriņam (piemēram, lauksaimnieki izmanto kūtsmēslus no savas saimniecības) vai tikai vienam vai diviem klientiem (piemēram, vietējais atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums, kas izmanto sadzīves atkritumus un ražo biogāzi centralizētajai siltumapgādei vai vietējam autobusu pārvadājumu uzņēmumam). Šos "vietējos tirgus" biogāzes un dabasgāzes imports vai biogāzes ražošana citur Zviedrijā ietekmē pavisam nedaudz.

(38) Lai izmantotu atbrīvojumus no nodokļa, tiešajam atbalsta saņēmējam (nodokļu maksātājam degvielas shēmā vai tiešajam lietotājam kurināmā shēmā) ir jāiesniedz *SEA* lēmums, kas pierāda, ka biogāze un biopropāns, uz kuru attiektos atbrīvojums no nodokļa, ir ilgtspējīga un nepārtikas degviela/kurināmais. Zviedrija ir ieviesusi kontroles sistēmu, saskaņā ar kuru tiešie atbalsta saņēmēji saņem *SEA* lēmumu, kas apstiprina, ka ir izpildīti ilgtspējības kritēriji un ka biogāze vai biopropāns ir ražots no nepārtikas avotiem.

(39) Zviedrijas Nodokļu aģentūra administrē nodokļu maksātāju nodokļu maksājumus, un, veicot ikmēneša nodokļu deklarāciju *ex post* pārbaudes un regulāras revīzijas, nodrošina, ka nodokļu maksātāji ievēro tiesību normas par piemērojamajām nodokļu likmēm, atbrīvojumiem un citiem nosacījumiem, kas paredzēti Zviedrijas Likumā par akcīzes nodokli enerģētikas jomā. Atmaksas pieprasījuma gadījumā Zviedrijas Nodokļu aģentūra veic līdzīgus kontroles un revīzijas pasākumus.

(40) Zviedrijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsts tiek piešķirts automātiski saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, tas ir pieejams jebkuram uzņēmumam, kas izpilda atbilstības kritērijus, un Zviedrijas Nodokļu aģentūra nevar veikt nekādus diskrecionārus pasākumus.

(41) Attiecībā uz *EEAG* 131. punkta d) apakšpunkta nosacījumu Zviedrija ir apstiprinājusi, ka pēc ražotņu pilnīgas amortizācijas saskaņā ar parastajiem grāmatvedības noteikumiem atbalsts netiks piešķirts.

2.3. Atbalsta līmenis un pārmērīgas kompensācijas uzraudzība

(42) Atbrīvojumi no nodokļa tiek piešķirti, lai kompensētu starpību starp ilgtspējīgas nepārtikas biogāzes un biopropāna augstākām izmaksām un attiecīgi dabasgāzes un sašķidrinātās naftas gāzes izmaksām.

(43) Zviedrijas iestādes regulāri uzrauga shēmas. Zviedrija ir apņēmusies iesniegt Komisijai gada uzraudzības ziņojumus un vajadzības gadījumā pielāgot atbalsta līmeņus, lai turpmāk izvairītos no pārmērīgas kompensācijas.

2.3.1. *Degvielas shēma*

(44) Uzraudzības ziņojumu pamatā ir detalizēta informācija, ko *SEA* apkopojusi no nodokļu maksātājiem gan attiecībā uz iekšzemē ražotu, gan importētu biogāzi. *SEA* iegūst datus, nosakot ziņošanas pienākumu nodokļu maksātājiem, kas gūst labumu no shēmas, t. i., degvielas piegādātājiem, importētājiem un ražotājiem (ciktāl šādi ražotāji ir nodokļu maksātāji). Vajadzīgā informācija ietver datus par biogāzes ražošanas, importa vai tiešās iegādes apjomiem un izmaksām. Ražotāji sniedz datus par savām ražošanas izmaksām, un citas ziņojošās struktūras sniedz datus par biogāzes iepirkuma cenu. Importētājiem šī cena atbilst faktiskajai iepirkuma cenai, ieskaitot muitu un pārvadājumus.

(45) Biogāzes izmaksas nosaka, aprēķinot deklarēto ražošanas, importa un iegādes izmaksu ar apjomu svērto vidējo rādītāju. Pēc tam biogāzes izmaksas salīdzina ar tās fosilā ekvivalenta izmaksām ([27]) (ieskaitot nodokļus), kas koriģētas, ņemot vērā enerģijas saturu ([28]).

([27]) Attiecībā uz dabasgāzes izmaksām *SEA* balstās uz rūpniecisko klientu gada vidējām cenām (avots – Zviedrijas Statistikas birojs (*Statistics Sweden*)).

([28]) Lai salīdzinātu atjaunīgās degvielas cenu ar līdzvērtīgu fosilo degvielu, ir jāveic korekcija, ņemot vērā atšķirīgo enerģijas saturu. Dabasgāzei ir augstāks enerģijas saturs nekā biogāzei (attiecīgi 11,05 kWh/l un 9,7 kWh/l, pamatojoties uz *SEA* aplēsēm).

(46) Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka aprēķinā tiktu atspoguļotas citas iespējamās atbalsta shēmas, kas samazina ražošanas izmaksas vai importa un iepirkuma cenas. Ja nodokļu maksātājs ir ražotājs, ražošanas līmenī piešķirtais atbalsts tiks iekļauts paziņotajās izmaksās (piemēram, kapitāla izmaksās). Ja nodokļu maksātājs ir degvielas piegādātājs vai importētājs, ražošanas līmenī piešķirtais atbalsts, visticamāk, atspoguļosies paziņotajās iepirkuma vai importa cenās.

(47) Zviedrija ir iesniegusi uzraudzības ziņojumu rezultātus par biogāzi, ko izmanto par degvielu, par 2018. un 2019. gadu ([29]), pamatojoties uz 44.–46. apsvērumā aprakstīto metodiku. 1. tabulā redzams, ka biogāzes izmaksas bez nodokļiem ir ievērojami augstākas nekā dabasgāzes izmaksas ar nodokļiem.

1. tabula

Ilgtspējīgas biogāzes izmaksas Zviedrijā 2018. un 2019. gadā

	Biogāze, 2019. gads		**Biogāze, 2018. gads**	
	SEK/m³	EUR ([1])/m³	SEK/m³	EUR ([2])/m³
(A) Izejvielas ([3])	7,10	0,66	4,96	0,46
(B) Darbaspēka izmaksas	1,02	0,09	0,61	0,06
(C) Kapitāla izmaksas	1,35	0,12	0,77	0,07
(D) Pārstrādes izmaksas un citas izmaksas ([4])	2,69	0,25	2,95	0,27
(E) Transporta izmaksas	1,25	0,12	0,73	0,07
(F) Blakusražojumu pārdošanas apjoms ([5])	—	—	—	—
(G) Kopējās izmaksas (bez nodokļiem) (A + B + C + D + E – F)	**13,42**	**1,24**	**10,02**	**0,93**
(H) Cena, kas koriģēta, ņemot vērā enerģijas saturu ([6])	15,28	1,41	11,42	1,06
(I) Dabasgāzes atsauces cena (ieskaitot nodokļus) ([7])	6,73	0,62	7,30	0,68
(J) Starpība starp dabasgāzes atsauces cenu un biogāzes cenu (H – I)	**+ 8,55**	**+ 0,79**	**+ 4,12**	**+ 0,38**

([1]) Aprēķināts pēc oficiālā valūtas maiņas kursa 2019. gada 1. oktobrī – 10,8043 SEK/EUR (OV C 331, 2.10.2019., 5. lpp.).
([2]) Aprēķināts pēc oficiālā valūtas maiņas kursa 2019. gada 1. oktobrī – 10,8043 SEK/EUR (OV C 331, 2.10.2019., 5. lpp.).
([3]) (A) rindā ir norādītas izejvielu izmaksas ziņojošām struktūrām, kuras ir ražotāji, un importa vai biogāzes iepirkuma cenas ziņojošām struktūrām, kuras ir degvielas piegādātāji vai importētāji.
([4]) Komercnoslēpuma gadījumā peļņas norma ir iekļauta (D) rindā "Pārstrādes izmaksas".
([5]) Zviedrijā pašlaik nav sistēmas biogāzes izcelsmes apliecinājumu izsniegšanai.
([6]) Biogāzes kopējās neto izmaksas 2019. gadā bija 13,42 SEK/m³. Koriģētas, ņemot vērā enerģijas saturu (K), kas ir (11,05/9,7) = 15,28 SEK/m³.
([7]) Dabasgāzes atsauces cena ietver dabasgāzes cenu, pamatojoties uz Zviedrijas Statistikas biroja apkopoto rūpniecisko patērētāju vidējo cenu gadā, tīkla maksas un CO_2 nodokli. Piemērojamā nodokļa likme dabasgāzei kā degvielai bija 2,516 SEK/³ 2019. gadā un 2,465 SEK/³ 2018. gadā (avots – Zviedrijas Finanšu ministrija). Dabasgāzei, ko izmanto par degvielu, nepiemēro enerģijas nodokli.

Avots: Zviedrijas iestādes. Pamatojoties uz SEA apkopotajiem 2019. un 2018. gada uzraudzības ziņojumiem.

([29]) Par 2018. gadu datus par biogāzi ir snieguši 16 uzņēmumi. Par 2019. gadu datus par biogāzi ir snieguši 13 uzņēmumi.

(48) Zviedrijas iestādes sagaida, ka ilgtspējīgas biogāzes izmaksas bez nodokļiem arī turpmāk būs augstākas nekā dabasgāzes izmaksas ar nodokļiem.

(49) Zviedrija ir paskaidrojusi, ka biogāzes peļņas norma 2019. gadā bija aptuveni 10 %. Paredzams, ka šis rādītājs saglabāsies stabils visā shēmas darbības laikā.

(50) Zviedrijas iestādes ir norādījušas tikai biogāzes aplēstās izmaksas, ņemot vērā to, ka sākotnējā paziņojuma laikā 2020. gada 1. aprīlī Zviedrijā vēl nebija biopropāna, ko izmanto par degvielu.

(51) Attiecībā uz biopropānu Zviedrija lēš, ka par degvielu izmantojamā biopropāna izmaksas ir ievērojami augstākas nekā *LPG* izmaksas. Zviedrijas iestādes ir apņēmušās nodrošināt, ka, biopropāna tirgum augot, gada uzraudzības ziņojumā tiks veikts aprēķins, izmantojot līdzīgu metodi kā biogāzei. *SEA* uzraudzīs biopropāna izmaksas, salīdzinās šīs izmaksas ar *LPG* izmaksām un vajadzības gadījumā koriģēs atbalsta līmeni, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas. Ja Zviedrija konstatēs, ka atbrīvojums no nodokļa pārsniedz to, kas nepieciešams, lai segtu starpību starp biopropāna un *LPG* izmaksām, tā pielāgos atbalsta līmeni, nevis piešķirs pilnīgu atbrīvojumu no nodokļa.

2.3.2. *Kurināmā shēma*

(52) Biogāzes izmaksas, kas izmantotas uzraudzības ziņojumos par kurināmā shēmu, ir ņemtas no *SEA* uzraudzības ziņojuma par biogāzi, ko izmanto par degvielu. Tomēr tiek atskaitītas uzlabošanas izmaksas, jo biogāzei, ko patērē siltumapgādē vai koģenerācijas stacijās (kombinēta siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana), nav jābūt tikpat tīrai. Aprēķinam pieskaita arī emisijas kvotu izmaksas.

(53) Zviedrija ir iesniegusi uzraudzības ziņojumu rezultātus par biogāzi, ko izmanto par kurināmo, par 2018. un 2019. gadu.

2. tabula

Izmaksu aprēķins biogāzei, ko izmanto siltumenerģijas ražošanai siltumapgādes mezglos, saskaņā ar 2019. un 2018. gada uzraudzības ziņojumiem

	Biogāze, 2019. gads		**Biogāze, 2018. gads**	
	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh
A) Produkta cena	1 106	102,4	729	67,5
B) Enerģijas nodoklis	—	—	—	—
C) Oglekļa nodoklis	—	—	—	–
D) Emisijas kvotu izmaksas (ES ETS ([2]))	67 ([2])	6,2	59 ([2])	5,5
E) Kopā neto (A+B+C+D)	**1 173**	108,6	**788**	**72,9**
F) Dabasgāzes atsauces cena ([3])	703	65,1	761	70,4
G) Starpība starp dabasgāzes atsauces cenu un biogāzes ražošanas izmaksām (E–F)	**+ 470**	**+ 43,5**	**+ 17**	**+ 1,6**

([1]) Avots: pamatojoties uz Zviedrijas Enerģētikas aģentūras apkopotajiem 2019. un 2018. gada uzraudzības ziņojumiem. Aprēķināts pēc valūtas maiņas kursa 10,8043 SEK/EUR saskaņā ar *Oficiālo Vēstnesi*, 2019/C 331/05.

([2]) Tā kā tajā laikā ražotnēm, kas pieslēgtas dabasgāzes tīklam, nebija iespējams izvairīties no biogāzes emisijas kvotu izmaksām, šīs izmaksas tika iekļautas.

([3]) Ietver dabasgāzes cenu (kas atbilst vidējai dabasgāzes gada cenai rūpnieciskajiem patērētājiem Zviedrijā bez nodokļiem – *Eurostat*), nodokļus (enerģijas nodokli un CO_2 nodokli) un emisijas kvotu izmaksas (ES ETS).

(*Avots – Zviedrijas iestādes*)

3. tabula

Izmaksu aprēķins biogāzei, ko izmanto siltumenerģijas ražošanai koģenerācijas stacijās, saskaņā ar 2019. un 2018. gada uzraudzības ziņojumiem

	Biogāze, 2019. gads		**Biogāze, 2018. gads**	
	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh	SEK/MWh	EUR ([1])/MWh
A) Produkta cena	1 106	102,4	729	67,5
B) Enerģijas nodoklis	—	—	—	—
C) Oglekļa nodoklis	—	—	—	—
D) Emisijas kvotu izmaksas (ES ETS[2])	67 ([2])	6,2	59 ([2])	5,5
E) Kopā neto (A+B+C+D)	**1 173**	108,6	**788**	**72,9**
F) Dabasgāzes atsauces cena ([3])	560	51,8	521	48,2
G) Starpība starp dabasgāzes atsauces cenu un biogāzes ražošanas izmaksām [(F–E)	**+613**	**+56,7**	**+267**	**+24,7**

([1]) Avots: pamatojoties uz Zviedrijas Enerģētikas aģentūras apkopotajiem 2019. un 2018. gada uzraudzības ziņojumiem. Aprēķināts pēc valūtas maiņas kursa 10,8043 SEK/EUR saskaņā ar *Oficiālo Vēstnesi*, 2019/C 331/05.

([2]) Tā kā tajā laikā ražotnēm, kas pieslēgtas dabasgāzes tīklam, nebija iespējams izvairīties no biogāzes emisijas kvotu izmaksām, šīs izmaksas tika iekļautas.

([3]) Ietver dabasgāzes cenu (kas atbilst vidējai dabasgāzes gada cenai rūpnieciskajiem patērētājiem Zviedrijā bez nodokļiem – *Eurostat*), nodokļus (enerģijas nodokli un CO_2 nodokli) un emisijas kvotu izmaksas (ES ETS).

(Avots – Zviedrijas iestādes)

(54) 2. un 3. tabulā atainots, ka gan biogāzei, ko izmanto siltumenerģijas ražošanai siltumapgādes mezglos, gan biogāzei, ko izmanto koģenerācijas stacijās, starpība starp biogāzes enerģijas ražošanas kopējām izlīdzinātajām izmaksām (*LCOE*) un dabasgāzes tirgus cenu ir pozitīva, ja tiek ņemts vērā atbrīvojums no nodokļa Neraugoties uz atbrīvojumiem no nodokļiem, biogāze, ko izmanto siltumenerģijas ražošanai, ir dārgāka nekā dabasgāze.

(55) Attiecībā uz CO_2 nodokli Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka 2019. gada 1. augustā oglekļa nodoklis dabasgāzei tika palielināts no 11 % vispārējā līmenī līdz 91 % koģenerācijas stacijās, uz kurām attiecas ES ETS. No 2023. gada 1. janvāra CO_2 nodoklis netiek iekasēts nevienā siltumapgādes mezglā, uz kuru attiecas ES ETS. Zemākais enerģijas nodoklis ir palielināts no 30 % līdz 100 %. Tādējādi nodokļu līmeņi un līdz ar to cena dabasgāzei, ko izmanto koģenerācijā, ir tāda pati kā siltumapgādes mezglos. Nodokļu izmaiņas nav izraisījušas pārmērīgu kompensāciju (kā parādīts 3. tabulā).

(56) Zviedrijas iestādes prognozē, ka izmaksas par ilgtspējīgu biogāzi, ko izmanto siltumenerģijas ražošanai, bez nodokļiem arī turpmāk būs augstākas nekā dabasgāzes izmaksas ar nodokļiem.

(57) Līdzīgi kā degvielas shēmā (sk. 50. apsvērumu) valsts iestāžu rīcībā nav pietiekamu datu par biopropāna izmaksām, jo tā klātbūtne Zviedrijas tirgū ir ierobežota ([30]). Pamatojoties uz divu Zviedrijas biopropāna ražotāju sniegto informāciju, Zviedrijas iestādes tomēr lēš, ka biopropāna izmaksas ir gandrīz divreiz lielākas nekā fosilā propāna izmaksas. Zviedrijas iestādes ir apņēmušās līdz ar shēmas stāšanos spēkā iekļaut biopropānu gada uzraudzības ziņojumos, salīdzināt tā ražošanas izmaksas ar fosilā propāna ražošanas izmaksām un vajadzības gadījumā pielāgot atbalstu, lai novērstu pārmērīgu kompensāciju.

([30]) Zviedrijas iestādes lēš, ka Zviedrijas tirgū katru gadu tiek pārdots aptuveni 10 000 tonnu biopropāna (mazāk nekā 10 % no visa propāna tirgū).

2.4. **Budžets un ilgums**

(58) Zviedrija lūdza shēmas pagarināt par 10 gadiem, no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim.

(59) Pēc 2020. gada lēmumu atcelšanas Zviedrijas Nodokļu aģentūra 2023. gada 7. martā publicēja paziņojumu, kurā norādīja, ka aģentūra vairs nevar piešķirt atbrīvojumu no nodokļa biogāzei un biopropānam ([31]).

(60) Atbrīvojumus no nodokļiem finansē no valsts budžeta negūto nodokļu ieņēmumu veidā.

(61) Zviedrijas iestādes lēsa, ka visa degvielas shēmas darbības laika kopējais budžets ir aptuveni 5,15 miljardi SEK (477 miljoni EUR ([32])), un gada budžets ir aptuveni 0,47 miljardi SEK (43 miljoni EUR). Attiecībā uz kurināmā shēmu Zviedrijas iestādes lēsa, ka shēmas kopējais budžets laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim ir aptuveni 5,94 miljardi SEK (550 miljoni EUR).

2.5. **Kumulācija**

(62) Kopumā atbrīvojumus no nodokļiem var kumulēt ar atbalstu, it īpaši atbalstu ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražošanai.

(63) Zviedrijā ieguldījumu atbalstu, kas veicina ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražošanu, var piešķirt vairākas Zviedrijas iestādes saskaņā ar valsts atbalsta shēmām pētniecībai un inovācijām vai vides mērķiem atbilstīgi Vispārējai grupu atbrīvojuma regulai (VGAR) ([33]).

(64) Turklāt saskaņā ar VGAR ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražošanas veicināšanai var piešķirt darbības atbalstu.

(65) Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka biogāzes un biopropāna ražotājiem piešķirtā atbalsta summas ir iekļautas uzraudzības jomā un tādējādi tiek ņemtas vērā, novērtējot pārmērīgu kompensāciju.

(66) Konkrētāk, Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka jebkāds atbalsts, kas piešķirts ražotājam Zviedrijā vai citā dalībvalstī, tiek ņemts vērā pārmērīgas kompensācijas uzraudzībā vai nu tieši, ja ziņojošā struktūra ir ražotājs, vai netieši, ja ziņojošā struktūra ir degvielas piegādātājs vai importētājs (sk. 46. apsvērumu).

(67) Zviedrija apstiprināja, ka tas atbilst *RED II* 30. panta prasībām un ka tā pašlaik strādā pie *RED II* minētās un *RED III* sīkāk izstrādātās Savienības datubāzes ieviešanas Zviedrijā. Zviedrija paskaidroja, ka, tā kā šī sistēma nebija pieejama ne tad, kad Zviedrija izstrādāja un paziņoja shēmas, ne arī tad, kad Komisija veica šo novērtējumu, līdz šim nebija iespējams ņemt vērā informāciju par atbalstu, kas jau iegūta no masas bilances sistēmas dokumentācijas. Tomēr Zviedrija paskaidroja, ka tad, kad Savienības datubāze būs pilnībā darbspējīga un tajā iekļautā informācija būs visaptveroša, nebūs vajadzīgas nekādas izmaiņas shēmu struktūrā. Tas ir tāpēc, ka atbalsts, kas piešķirts biogāzes un biopropāna ražotājiem ārvalstīs, uzraudzības procesā jau tiek ņemts vērā netieši kā atbalsta ietekme uz importa cenām, un tādējādi to ņem vērā, novērtējot pārmērīgu kompensāciju (sk. 65. un 66. apsvērumu).

([31]) https://www.skatteverket.se/foretag/skatterochavdrag/punktskatter/nyheterinompunktskatter/2023/nyheterinompunktskatter/beslutomskattebefriadbiogasochbiogasologiltigforklarat.5.48cfd212185efbb440b47b0.html.

([32]) Aprēķināts pēc oficiālā valūtas maiņas kursa 2019. gada 1. oktobrī – 10,8043 SEK/EUR (OV C 331, 2.10.2019.).

([33]) Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

2.6. **Pārredzamība un citi noteikumi**

(68) Zviedrijas iestādes apņēmās ievērot pārredzamības noteikumus, kas paredzēti *EEAG* 3.2.7. iedaļā un 2022. gada Pamatnostādņu par valsts atbalstu klimata, vides aizsardzības un enerģētikas pasākumiem (*CEEAG*) ([34]) 3.2.1.4. iedaļā, un publicēt visu prasīto informāciju tīmekļvietnē ([35]).

(69) Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka, lai atbalsta saņēmējs būtu tiesīgs saņemt atbrīvojumus no nodokļiem saskaņā ar shēmām, uz to nedrīkst attiekties spēkā esošs līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots pēc iepriekšēja Komisijas lēmuma, ar kuru atbalsts atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, un tas nedrīkst būt grūtībās nonācis uzņēmums, kā definēts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs ([36]).

2.7. **Pamatojums procedūras sākšanai**

(70) Komisija pieņēma lēmumu par procedūras sākšanu 2024. gada 30. janvārī.

(71) Kā paskaidrots lēmuma par procedūras sākšanu 3.3.1. iedaļā, Komisija novērtēja shēmu saderību ar iekšējo tirgu par laikposmu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 26. janvārim, pamatojoties uz *EEAG* 3.2. un 3.3. iedaļā paredzētajiem nosacījumiem, un par laikposmu no 2022. gada 27. janvāra – pamatojoties uz *CEEAG* 3. un 4.1. iedaļā paredzētajiem nosacījumiem.

(72) Ņemot vērā Vispārējās tiesas secinājumus (sk. 7.–12. apsvērumu), ka Komisijai vajadzēja būt šaubām par dažu shēmas aspektu saderību ar iekšējo tirgu, un ņemot vērā *Landwärme* sniegto informāciju Komisijai (sk. lēmuma par procedūras sākšanu 2.7. iedaļu), Komisija nolēma sākt oficiālu izmeklēšanas procedūru.

(73) Kā uzsvērusi Vispārējā tiesa, un pamatojoties uz informāciju, kas tai tika darīta zināma atcelto lēmumu pieņemšanas laikā, Komisija norādīja, ka šķiet, ka imports no citām valstīm, īpaši no Dānijas, gados pirms paziņošanas par shēmu pagarināšanu ir palielinājies. Ņemot to vērā, Komisijai radās jautājumi par to, kādi bija biogāzes importa Zviedrijā pieaugumu noteicošie faktori un vai to varēja skaidrot ar Zviedrijas pasākumiem un citu dalībvalstu, īpaši Dānijas, pasākumiem. Komisija vēlējās noskaidrot, kā Zviedrijā saskaņā ar shēmām piešķirtais atbalsts apvienojumā ar atbalstu, ko citas dalībvalstis piešķīrušas biogāzes ražotājiem, ietekmē citās dalībvalstīs, jo īpaši Dānijā, ražotās biogāzes importa pieaugumu Zviedrijā.

(74) Turklāt Komisijai bija šaubas par shēmu samērīgumu, ņemot vērā saskaņā ar attiecīgajām shēmām piešķirtā atbalsta iespējamo kumulāciju ar atbalstu, ko Dānija piešķīrusi biogāzes ražotājiem. Komisija vēlējās noskaidrot, vai iespējamā kumulācija attiecās uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām un, ja tā bija, vai tas radīja pārmērīgu kompensāciju par labu ražotājiem, kuri saņem ražošanas atbalstu Dānijā, kad tie pārdod biogāzi Zviedrijā. Komisija arī vēlējās saņemt informāciju no ieinteresētajām personām, ja tām varētu būt konkrēti pierādījumi, kas, pēc to domām, liecinātu par pārmērīgu kompensāciju no Zviedrijas shēmām ražotājiem gadījumos, kad ražošanas atbalstu piešķir cita dalībvalsts.

([34]) OV C 80, 18.2.2022., 1. lpp.
([35]) https://www.tillvaxtanalys.se/statsstod.html un https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/.
([36]) Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

3. PIEZĪMES NO IEINTERESĒTAJĀM PUSĒM

(75) Kopumā sešas trešās personas iesniedza piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu – *Landwärme*, Dānijas Enerģētikas aģentūra (DEA), Zviedrijas Gāzes asociācija, Eiropas Atjaunīgo energoresursu federācija (*EREF*), *Eurogas* (gāzes asociācija) un *Green Gas Advisors* (Vācijas konsultāciju uzņēmums).

(76) Savā iesniegumā *Landwärme* apstiprināja, ka lēmums par procedūras sākšanu precīzi atspoguļo tā sniegto informāciju Tiesas lietā un 2020. gada 13. oktobra sūdzībā ([37]); tādējādi tas pilnībā atsaucās uz saviem iepriekšējiem argumentiem un sniedza tikai papildu informāciju.

(77) Trešo personu iesniegtās piezīmes ir apkopotas šādās kategorijās: i) piezīmes par biogāzes importa pieaugumu noteicošajiem faktoriem (sk. 3.1. iedaļu), ii) piezīmes par apgalvojumiem attiecībā uz pārmērīgu kompensāciju (sk. 3.2. iedaļu) un iii) piezīmes par citiem tematiem (sk. 3.3. iedaļu).

3.1. Biogāzes importa pieaugumu noteicošie faktori

(78) Attiecībā uz biogāzes importa pieaugumu noteicošajiem faktoriem Zviedrijas Gāzes asociācija norādīja, ka, tā kā biogāze tiek aplikta ar vienādiem nodokļiem Zviedrijā neatkarīgi no tās izcelsmes, atbrīvojums no nodokļa pats par sevi neietekmē patērētās biogāzes izcelsmi, bet Dānijā piešķirtais atbalsts, iespējams, ir ietekmējis biogāzes importa pieaugumu no Dānijas. Zviedrijas Gāzes asociācija apgalvoja, ka ir arī citi faktori, kas varētu ietekmēt biogāzes importa pieaugumu, piemēram, 2015., 2016., 2018., 2021. un 2022. gada CO_2 un enerģijas nodokļa palielinājums fosilajam kurināmajam dažās nozarēs, kas nav iekļautas ES ETS, un kas radīja vispārēju biogāzes pieprasījuma pieaugumu Zviedrijā.

(79) Piezīmēs attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu *Landwärme* sniedza atjauninātus datus par Zviedrijas biometāna importa attīstību, lai pierādītu Zviedrijas shēmu kropļojošo ietekmi. *Landwärme* paskaidroja, ka, lai gan kopējais Zviedrijā izmantotā biometāna apjoms kopš 2015. gada ir palielinājies par 145 %, ražošana tajā pašā periodā (2015.–2021. gads) palielinājās tikai par 17 %, kas, pēc tā domām, liecina, ka tādējādi biometāna izmantošanas pieaugumu gandrīz pilnībā ir izraisījis imports. *Landwärme* arī apgalvoja, ka laikposmā no 2016. līdz 2020. gadam Dānijas biometāna eksports uz Zviedriju palielinājās no 200 GWh līdz 1 400 GWh un ka 2020. gadā šis imports atbilda gandrīz 75 % no Zviedrijas kopējā importa. Visbeidzot, *Landwärme* apgalvoja, ka 2021. gadā 2 291 GWh un 2022. gadā 1 938 GWh tika importētas no Dānijas, kas atbilst 95 % no visa biometāna importa Zviedrijā 2021. gadā un 99 % 2022. gadā ([38]).

(80) *Landwärme* apgalvoja, ka biometāna ražotāji, kas kumulēja abas subsīdijas, varēja izmantot šo pārmērīgo kompensāciju, lai piedāvātu izcelsmes apliecinājumus Zviedrijā par izdevīgākām cenām nekā ražotāji, kuri nesaņem ražošanas atbalstu vai kuriem atbalsts ir jāatmaksā eksporta gadījumā, un tā rezultātā Zviedrijas biometāna ražotāji un ražotāji no citām dalībvalstīm tika izspiesti no tirgus. *Landwärme* arī apgalvoja, ka divkārši subsidētā biometāna imports pastāvīgi pieauga, turpretī Zviedrijas biometāna ražošana stagnēja un to varēja nodrošināt tikai ar turpmākām subsīdijām, un ka ražotāji no citām dalībvalstīm, kas nesaņēma subsīdijas, ir pilnībā izstumti no Zviedrijas tirgus.

(81) *EREF* sniedza vispārīgu apgalvojumu, ka ražotāji, kuri nesaņēma subsīdijas, ir bijuši spiesti pamest tirgu neizdevīgo konkurences apstākļu dēļ, ko radīja nekontrolēta pārrobežu tirdzniecība ar subsidētu biometānu.

([37]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 2.7. iedaļu.

([38]) Pamatojoties uz ziņojumu, ko sagatavojusi Zviedrijas Gāzes asociācija *SEA* vajadzībām. Ziņojumā paskaidrots, ka nav pilnīgas statistikas par biogāzes importu un eksportu, bet kopējais biogāzes izmantojums Zviedrijā līdz šim šajā ziņojumā ir bijis aplēsts, pamatojoties uz biogāzes ražošanu un biogāzes neto importu pa Rietumzviedrijas gāzes tīklu (imports mīnus eksports). Ziņojumā nav paskaidrots, kā tiek aplēsta Dānijas daļa (iespējams, pamatojoties uz izcelsmes apliecinājumiem).

3.2. **Apgalvojumi par pārmērīgu kompensāciju**

(82) DEA apstiprināja, ka attiecīgā Dānijas biogāzes shēma ir tā, kas minēta lēmuma par procedūras sākšanu 89. apsvēruma b) punktā, t. i., shēma, kura atbalsta biogāzes ražošanas modernizāciju, lai to varētu ievadīt gāzes tīklā. DEA norādīja, ka Komisija šo shēmu apstiprināja 2013. gadā ([39]) un ka 2019. gadā tā tika slēgta jauniem pieteikumiem ([40]). DEA apstiprināja, ka Dānijas biogāzes shēmas un Dānijas veiktās pārmērīgas kompensācijas pārbaudes apraksts lēmuma par procedūras sākšanu 2.9. iedaļā ir pareizs. Aprakstos bija paskaidrots, ka saskaņā ar Dānijas biogāzes shēmu atbalsta saņēmēji: i) saņem vienotu piemaksu papildus dabasgāzes tirgus cenai; ii) ir tiesīgi saņemt un pārdot izcelsmes apliecinājumus, un visi šie ieņēmumi (no gāzes pārdošanas (t. i., dabasgāzes cena), izcelsmes apliecinājumu pārdošanas un piemaksām) ir iekļauti Dānijas biogāzes ražotāju gada finanšu pārskatos. Ikgadējā pārmērīgas kompensācijas novērtējuma pamatā ir informācija, kas sniegta atbalsta saņēmēju finanšu pārskatos par shēmu kopumā ([41]). *DEA* apgalvoja, ka šajā metodē ir ņemta vērā Zviedrijas shēmu ietekme, jo palielinātais pieprasījums pēc biogāzes tiks atspoguļots lielākos ienākumos, par kuriem ziņots atbalsta saņēmēju gada finanšu pārskatos. DEA apgalvoja, ka tās piemērotais ikgadējais pārmērīgas kompensācijas novērtējums ir stingrs, jo tā pamatā ir publiski pieejama informācija, ko pārbaudījuši grāmatveži. DEA arī paskaidroja, ka Dānija novērtējumu veic *ex post* par ik trim pēdējiem gadiem. Ja par iepriekšējo trīs gadu periodu konstatē, ka atbalsta saņēmēji ir saņēmuši pārmērīgu kompensāciju, piemaksu koriģē uz leju. DEA norādīja, ka novērtējumā, kas veikts par 2018.–2020. gadu un 2019.–2021. gadu, netika konstatēta pārmērīga kompensācija. DEA piebilda, ka 2023. gada novērtējumā pirmo reizi tika konstatēta pārmērīga kompensācija laikposmā no 2020. līdz 2022. gadam. Tas liecināja, ka pārmērīgu kompensāciju galvenokārt noteica gāzes cenu kāpums šajā periodā. Līdz ar to Dānija turpmākajos trīs gados attiecīgi koriģēja un samazināja piemaksu.

(83) Zviedrijas Gāzes asociācija paskaidroja, ka jau daudzus gadus Zviedrijā ir spēkā ikgadējs kontroles mehānisms iespējamas pārmērīgas kompensācijas atklāšanai Zviedrijā un ka pārmērīgas kompensācijas par biogāzi līdz šim nav bijis. Zviedrijas Gāzes asociācija norādīja, ka uzraudzības ziņojumos ir atspoguļotas biogāzes ražošanas izmaksas Zviedrijā, ietverot visu ražotājiem piešķirto atbalstu. Zviedrijas Gāzes asociācija arī paskaidroja, ka ziņojumi par importēto biogāzi ir balstīti uz importa cenām, jo Zviedrija nevar uzraudzīt ražošanas izmaksas vai atbalstu, kas piešķirts citās valstīs, un ka jebkurā gadījumā citās valstīs piešķirtais atbalsts tiek ņemts vērā, jo tas ietekmē uz Zviedriju eksportētās biogāzes cenu.

(84) Turklāt Zviedrijas Gāzes asociācija norādīja, ka, ja shēmu apvienošana ar Dānijas ražošanas atbalstu radītu pārmērīgu kompensāciju Dānijas ražotājiem, to konstatētu Dānijas kontroles mehānisms, jo Dānijas kontroles mehānismā tiek ņemtas vērā visas izmaksas un ieņēmumi, tai skaitā ienākumi, kas saistīti ar gāzes un izcelsmes apliecinājumu pārdošanu, kā arī Dānijas atbalsts.

(85) Savās piezīmēs *Landwärme* divos aspektos izteica kritiku par aprēķina metodi, ko Komisija izmantoja, lai noteiktu maksimālo pieļaujamo atbalsta līmeni, novērtējot biometāna atbalsta shēmas, tai skaitā Zviedrijas shēmas. *Landwärme* uzskata, ka tā pieļauj pārmērīgu kompensāciju, neņemot vērā 1) ieņēmumus, kas gūti, pārdodot izcelsmes apliecinājumus, un 2) atbalstu, kurš piešķirts citās dalībvalstīs. Attiecībā uz pirmo punktu *Landwärme* paskaidroja, ka ieņēmumi, kas gūti no izcelsmes apliecinājumu pārdošanas, nodrošina peļņu biometāna ražotājiem. Tā kā šī peļņa ļauj biometāna ražotājiem (daļēji) kompensēt biometāna ražošanas izmaksas, tā ir jāņem vērā, nosakot maksimālo pieļaujamo atbalsta līmeni, jo pretējā gadījumā nodokļu shēmas var izraisīt pārmērīgu kompensāciju. Attiecībā uz otro punktu *Landwärme* apgalvoja, ka Komisijas izmantotajā aprēķina metodē ir ņemti vērā tikai valsts apstākļi un nav ņemta vērā pārrobežu tirdzniecība. Proti, saistībā ar biometānu, ko eksportē uz citām dalībvalstīm, iespējams, jau ir saņemts atbalsts izcelsmes valstī. Šādos apstākļos papildu izmaksas, kas saistītas ar biometāna ražošanu, jau ir daļēji vai pilnībā kompensētas. Tādējādi papildu atbalsta piešķiršana importējošajās dalībvalstīs var izraisīt pārmērīgu kompensāciju.

([39]) Komisijas lēmums (2013. gada 14. novembris) lietā SA.35485 (2012/N) – Dānija – Atbalsts visiem biogāzes izmantojuma veidiem – A (OV C 292, 4.9.2015., 3. lpp.).

([40]) Sk. 1. un 2. iedaļu 2019. gada 27. decembra Aktā Nr. 1566 (pieejams dāņu valodā šeit: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1566) un 5. iedaļu 2020. gada 28. aprīļa Izpildrīkojumā Nr. 547 (pieejams dāņu valodā šeit: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/547).

([41]) Dānijas iestādes paskaidroja, ka šā novērtējuma pamatā ir reprezentatīvu atbalsta saņēmēju, t. i., to atbalsta saņēmēju, kuru vienīgā vai primārā darbība ir saistīta ar biogāzi, gada finanšu pārskati. Piemēram, 2022. gadā shēmā piedalījās 57 uzņēmumi, no kuriem tika identificēti 49 reprezentatīvi uzņēmumi, kas veidoja 96 % no shēmas piešķirtā atbalsta apjoma.

(86) *Landwärme* iesniedza aprēķinu, lai pierādītu, ka Dānijas atbalsta, Zviedrijas atbrīvojuma no nodokļa un izcelsmes apliecinājumu kumulācijas rezultātā Dānijas ražotāji saņem pārmērīgu kompensāciju. *Landwärme* salīdzināja biometāna ražošanas izmaksas, kas saskaņā ar *Landwärme* informāciju par tirgu ir 67,5 EUR/MWh, ar ieņēmumiem, ko veidoja gāzes fiziskā vērtība (13,27 EUR/MWh), un norādīja, ka starpība jau pārsniedz Dānijas ražošanas atbalstu (54,23 EUR/MWh pret 55,27 EUR/MWh). Pēc tam *Landwärme* pieskaitīja Zviedrijas atbalstu (29,56 EUR/MWh) un ieņēmumus no izcelsmes apliecinājumiem (nav izteikti kvantitatīvi). Pamatojoties uz to, *Landwärme* apgalvoja, ka pārmērīgu kompensāciju veido Zviedrijas sniegtais atbalsts, kam pieskaitīta izcelsmes apliecinājumu cena (kā arī neliela daļa no Dānijas atbalsta) ([42]).

(87) Visbeidzot, lai nodrošinātu pārmērīgas kompensācijas neesību, *Landwärme* ieteica Zviedrijai izslēgt no shēmas importētu biometānu, kas subsidēts tā izcelsmes valstī.

(88) Saskaņā ar *GreenGasAdvisors* sniegto informāciju Dānija aprēķināja, ka atbalsts vietējiem ražotājiem ir pietiekams, ja tiek apvienots ieguldījumu atbalsts un izcelsmes apliecinājumu pārdošana, tāpēc jebkāds papildu atbalsts, kas pārsniedz izcelsmes apliecinājumu pārdošanu ārpus Dānijas, pārmērīgi kompensētu ražošanas izmaksas, kompensējot metāna fizisko vērtību divreiz.

(89) *EREF* un *Eurogas* sniedza vispārīgas piezīmes par to, ka vairāku dažādu valstu atbalsta shēmu kumulācija var izraisīt pārmērīgu kompensāciju un izkropļojumus ES tirgū un ka Komisijai savā lēmumu pieņemšanas praksē būtu jāuzrauga atbalsta saderība, pievēršot īpašu uzmanību konkrētiem pārrobežu aspektiem un atbalsta shēmu mijiedarbībai. *EREF* pauda nožēlu par to, ka *CEEAG* neizslēdz subsidētas zaļās gāzes eksportu ES tirgū.

3.3. **Citas trešo personu piezīmes**

3.3.1. *AER mērķrādītāju uzskaite*

(90) Dažas ieinteresētās personas apgalvoja, ka pastāv iespējams *RED II* pārkāpums attiecībā uz AER mērķrādītāju uzskaites metodēm, ko var piemērot dažādas dalībvalstis, un vienas un tās pašas enerģijas vienības iespējamu dubultu uzskaiti AER mērķrādītājos saistībā ar subsidētā biometāna pārrobežu tirdzniecību.

3.3.2. *Dažādu nodokļu likmju piemērošanas iespējamība*

(91) Zviedrijas Gāzes asociācija reaģēja uz Vispārējās tiesas iespējamo norādi, ka Zviedrijai būtu jāpiemēro vai tā varētu piemērot atšķirīgus nodokļu līmeņus atkarībā no atbalsta, kas saņemts dažādās izcelsmes valstīs ([43]).

(92) Zviedrijas Gāzes asociācija apgalvoja, ka Enerģijas nodokļu direktīva ([44]) pieļauj dažādus nodokļu līmeņus, pamatojoties uz biomasas saturu, bet ne uz izcelsmi vai ražošanas atbalsta līmeņiem. Turklāt saskaņā ar LESD 110. pantu dalībvalstīm nav atļauts importētiem ražojumiem uzlikt jebkādus iekšējos nodokļus papildus tiem, kas tiek piemēroti līdzīgiem vietējiem ražojumiem. Tāpēc, lai praksē varētu piemērot Enerģijas nodokļu direktīvā noteiktos diferencētos nodokļu līmeņus, pamatojoties uz biomasas saturu, dalībvalstīm ir jāspēj piemērot vienādu nodokļu samazinājuma līmeni importētiem un iekšzemes ražojumiem, pat ja ražošanas izmaksas un ražošanas atbalsta līmeņi dažādās valstīs atšķiras (kā tas parasti ir). Zviedrijas Gāzes asociācija secināja, ka ir pamatoti izmantot kādu dzīvotspējīgu metodi, lai šādā situācijā atklātu un labotu jebkādu iespējamu pārmērīgu kompensāciju, ņemot vērā iekšzemes ražošanas atbalstu, kā arī atbalstu, kas piešķirts ražotājiem citās valstīs. Zviedrijas Gāzes asociācija apgalvoja, ka šādu metodi Zviedrijā izmanto, kā aprakstīts iepriekš.

([42]) *Landwärme* nesniedza pierādījumus, kas pamatotu izmantotos datus. Zviedrijas atbalsta summa ir kopējā nodokļu atvieglojuma summa, pieņemot, ka nodokļu atvieglojums tiek pilnībā pārnests uz ražotāju.

([43]) EU:T:2022:853, 122. punkts.

([44]) Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.).

3.3.3. Landwärme *papildu piezīmes par Zviedrijas pasākumu kumulāciju*

(93) Piezīmēs attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu *Landwärme* arī apšaubīja pārmērīgas kompensācijas risku, ko varētu radīt Zviedrijas ražošanas atbalsts Zviedrijas biometāna ražotājiem. *Landwärme* izpratnē Komisijai vispār nav paziņots par šo atbalstu neraugoties uz to, ka tas būtiski ietekmēja nodokļu shēmas novērtējumu. *Landwärme* apgalvoja, ka Zviedrijai šis ražošanas atbalsts būtu jāņem vērā, nosakot nodokļu shēmas atbalsta līmeni. Pretējā gadījumā abu atbalstu kumulācija varētu izraisīt pārmērīgu kompensāciju. Otrkārt, Zviedrijai būtu jānodrošina, ka izcelsmes apliecinājumu attiecībā uz biometānu, par kuru biometāna ražotāji ir saņēmuši ražošanas atbalstu, nevar eksportēt, ja vien biometāna ražotājs nav pilnībā Zviedrijai atmaksājis subsīdiju. Pretējā gadījumā Zviedrijas biometāna ražotājiem būs atļauts kumulēt subsīdijas, eksportējot izcelsmes apliecinājumus. Visbeidzot, Zviedrijai būtu jānodrošina, ka subsīdijas piešķiršana ir norādīta izcelsmes apliecinājumā, lai nepieļautu prasību apiešanu un izslēgtu divkāršas subsidēšanas iespēju citā valstī gadījumā, ja izcelsmes apliecinājums tiek eksportēts.

4. ZVIEDRIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES

(94) Šajā iedaļā ir apkopotas piezīmes, kas saņemtas no Zviedrijas 2024. gada 5. martā attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu, un piezīmes, kas saņemtas 2024. gada 6. maijā par trešo personu piezīmēm.

4.1. Biogāzes importa pieaugumu noteicošie faktori

(95) Zviedrija paskaidroja, ka tai nav empīrisku datu par atbrīvojumu no nodokļiem ietekmi uz importētās biogāzes apjomiem, bet tā uzskata, ka korelācija nepastāv. Tā kā biogāze tiek aplikta ar nodokli vienādi neatkarīgi no izcelsmes, atbrīvojums no nodokļa pats par sevi neietekmē biogāzes izcelsmi.

(96) Zviedrija atzina, ka subsīdijas Dānijā, iespējams, ir ietekmējušas importu Zviedrijas tirgū. Tomēr Zviedrija norāda, ka var būt arī citi faktori, kas nosaka importa pieaugumu no Dānijas, jo gāzes tirgus ir starptautisks un sarežģīts.

(97) Atbildot uz *Landwärme* piezīmēm, Zviedrija paskaidroja, ka cenu atšķirības, piemēram, starp Zviedrijas, Dānijas un Vācijas biogāzi, netiek radītas, nostiprinātas vai neitralizētas ar atbrīvojumu no nodokļa par biogāzes patēriņu, ja visai biogāzei piemēro vienādu režīmu. Atbrīvojums no nodokļa var ietekmēt (un tā mērķis ir ietekmēt) biogāzes tirgus cenu tiešajiem lietotājiem salīdzinājumā ar dabasgāzi. Atbrīvojums no nodokļa ietekmēs Zviedrijā patērētos biogāzes un dabasgāzes apjomus par labu biogāzei. Taču, kamēr vien atbrīvojums no nodokļa attiecībā uz visu biogāzi ir vienāds, atbrīvojums no nodokļa nekad nevarēs kalpot par pamatojumu patērētās biogāzes relatīvajam daudzumam attiecībā uz dažādām izcelsmes valstīm. Kamēr vien biogāzes ražotāji vienā dalībvalstī saņem lielāku ražošanas atbalstu nekā ražotāji citā dalībvalstī, biogāzes ražošanas izmaksas pirmajā dalībvalstī vienmēr būs zemākas, ja pārējās ražošanas izmaksas ir līdzīgas. Turklāt divu dalībvalstu vai divu ražotāju ražošanas izmaksas vienmēr var atšķirties neatkarīgi no saņemtā atbalsta. Zviedrija secina, ka vienāds atbrīvojums no nodokļa nerada izkropļojumus un nepastiprina esošos izkropļojumus biogāzes nozares dalībnieku vidū.

4.2. Apgalvojums par pārmērīgu kompensāciju

(98) Zviedrija apgalvoja, ka ir ieviesti kontroles mehānismi, lai uzraudzītu iespējamu pārmērīgu kompensāciju Zviedrijā. Uzraudzības ziņojumi par 2018. un 2019. gadu liecina, ka nav notikusi pārmērīga kompensācija, un tajos prognozēts, ka tādas nebūs arī nākotnē. Uzraudzības ziņojumos atspoguļotas biogāzes ražošanas izmaksas Zviedrijā. Attiecībā uz importēto biogāzi aprēķinu pamatā ir importa cenas, kas atspoguļo atbalsta summas, kuras piešķirtas ražotājam citā dalībvalstī, un izcelsmes apliecinājumus. Zviedrija paskaidroja, ka tā nevar ņemt vērā importētas biogāzes ražošanas izmaksas – ne Zviedrijai, ne importētājiem nevar būt informācija par citu valstu ražotāju ražošanas izmaksām vai tiem piešķirto atbalstu citās valstīs.

(99) Turklāt Zviedrija atzina, ka Dānijai ir kontroles mehānisms, kas finansējuma deficīta analīzē ietver visus ieņēmumus, tai skaitā ieņēmumus no izcelsmes apliecinājumiem. Zviedrija paskaidroja, ka tad, kad Dānijas ražotāji pārdod biogāzi Zviedrijai, eksporta cenas atspoguļojas ieņēmumos tādā pašā veidā, kā importa cenas tiek atspoguļotas Zviedrijas pircēju izmaksās. Dānijas un Zviedrijas mehānismi šajā ziņā viens otru papildina un uzrauga iespējamo pārmērīgo kompensāciju katrā tirgū.

(100) Attiecībā uz *Landwärme* īpašajām piezīmēm Zviedrija paskaidroja, ka:

a) visi ieņēmumi no izcelsmes apliecinājumiem ir iekļauti Dānijas veiktajā pārmērīgas kompensācijas pārbaudē;

b) Dānijas veiktajā pārmērīgas kompensācijas pārbaudē tiek ņemti vērā visi ieņēmumi, t. i., arī ieņēmumi no gāzes pārdošanas ārvalstīs. Dānijas izcelsmes apliecinājumus un ražošanas atbalstu ņem vērā ne tikai Dānijas pārbaudē, bet arī Zviedrijas pārbaudē – tas atspoguļojas importa cenās.

c) Kas attiecas uz *Landwärme* sniegto kvantitatīvo aprēķinu (sk. 86. apsvērumu), pamatojoties uz Zviedrijas uzraudzības ziņojumos sniegto informāciju, aprēķinā uzrādītās ražošanas izmaksas ir novērtētas par zemu, un neatspoguļo biogāzes faktiskās izmaksas Zviedrijas importētājam (ko diktē tirgus pieprasījuma nosacījumi).

(101) Attiecībā uz *Landwärme* ieteikumu Zviedrijai no shēmas izslēgt importētu biometānu, kas subsidēts tā izcelsmes valstī, Zviedrija apgalvoja, ka valsts atbalsta noteikumi neaizliedz atbalsta kumulāciju un ka šajā ieteikumā nav ņemts vērā, vai atbalsta kumulācija tiešām izraisa pārmērīgu kompensāciju.

4.3. **Citas piezīmes**

4.3.1. *AER mērķrādītāju uzskaite*

(102) Zviedrija paskaidroja, ka viena un tā pati enerģijas vienība netiek divreiz uzskaitīta AER mērķrādītājos saistībā ar subsidētā biometāna pārrobežu tirdzniecību Zviedrijā.

4.3.2. *Dažādu nodokļu likmju piemērošanas iespējamība*

(103) Zviedrija reaģēja uz Vispārējās tiesas iespējamo norādi, ka Zviedrijai būtu jāpiemēro vai tā varētu piemērot atšķirīgus nodokļu līmeņus atkarībā no atbalsta, kas saņemts dažādās izcelsmes valstīs ([45]).

(104) Zviedrija apgalvoja, ka dažādu nodokļu likmju piemērošana atkarībā no gāzes izcelsmes nav iespējama vai pamatota vairāku iemeslu dēļ. Akcīzes nodokļi ir netiešie nodokļi, kas saistīti ar produktiem, un tos nevar noteikt atsevišķi, bet tiem jābūt vienādiem visām precēm, ko lietotāji lieto vieniem un tiem pašiem mērķiem. Arī ES saskaņoto akcīzes nodokļu pamatojumam nevajadzētu būt ražošanas izmaksu atšķirību izlīdzināšanai starp precēm no dažādām dalībvalstīm. Turklāt nodokļu samazinājumi papildina ražošanas atbalstu, jo tiem ir atšķirīgi mērķi – attiecīgi palielināt biogāzes pieprasījumu un tās ražošanu.

(105) Zviedrija arī norādīja, ka saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvu energoproduktiem ar vieniem un tiem pašiem KN kodiem (kuros netiek ņemta vērā izcelsmes valsts) principā būtu jāpiemēro vienāds nodokļu līmenis. Turklāt Zviedrija norādīja, ka ES nav saskaņotas prioritātes attiecībā uz to, kā atbalstīt biogāzi – konstatējot, ka vienā dalībvalstī sniegta ražošanas atbalsta dēļ atbrīvojums no nodokļa citā dalībvalstī nav iespējams, Komisija izvēlētos visām dalībvalstīm vēlamo atbalsta veidu, t. i., ražošanas atbalstu.

(106) Noslēgumā Zviedrija norādīja, ka būtu lietderīgāk un efektīvāk pieprasīt, lai ražošanas atbalsts netiktu piešķirts eksportētajiem produktiem, nevis prasīt piemērot atsevišķas akcīzes nodokļa likmes, pamatojoties uz biogāzes izcelsmi.

4.3.3. Landwärme *papildu piezīmes par Zviedrijas pasākumu kumulāciju*

(107) Šajā sakarā Zviedrija paskaidroja, ka *Landwärme* minētās atbalsta shēmas tiek īstenotas saskaņā ar VGAR (sk., piemēram, SA.111255 un SA.112758). Zviedrija apstiprināja, ka saskaņā ar VGAR prasībām jebkurš cits atbalsts, piemēram, atbrīvojums no nodokļa, tiek ņemts vērā, nosakot ražošanas atbalsta proporcionālo līmeni Zviedrijā, kas nozīmē, ka iespējamā kumulācijas problēma jau ir ņemta vērā. Visbeidzot, Zviedrija paskaidroja, ka Zviedrijas biogāzes ražotājiem pagaidām netiek izsniegti izcelsmes apliecinājumi.

([45]) EU:T:2022:853, 122. punkts.

5. SHĒMU NOVĒRTĒJUMS

5.1. Atbalsta esība

(108) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(109) Lai noteiktu, vai ir konstatējams valsts atbalsts, Komisijai ir jānovērtē, vai attiecībā uz novērtēto pasākumu izpildās LESD 107. panta 1. punkta kumulatīvie kritēriji (t. i., valsts līdzekļu piešķiršana un attiecināmība uz valsti, selektīva priekšrocība, iespējami konkurences izkropļojumi un ietekme uz ES iekšējo tirgu).

(110) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija jau ir provizoriski secinājusi (sk. lēmuma par procedūras sākšanu 99.–105. apsvērumu), ka shēmas ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

5.1.1. *Attiecināmība un valsts līdzekļi*

(111) Atbrīvojumi no nodokļiem ir noteikti Zviedrijas Likumā (1994:1776) par akcīzes nodokļiem (sk. 18. apsvērumu), un tie samazina valsts nodokļu ieņēmumus. Tāpēc tie ir attiecināmi uz valsti un finansēti no valsts līdzekļiem.

5.1.2. *Selektīvas priekšrocības un atbalsta saņēmēji*

(112) Shēmu tiešie atbalsta saņēmēji ir nodokļu maksātāji degvielas shēmā un tiešie lietotāji kurināmā shēmā (sk. 32. un 33. apsvērumu). Tieši viņi nemaksā nodokli, kas parasti būtu jāsaņem nodokļu aģentūrai, vai lūdz nodokļu aģentūrai atmaksāt nodokli, kuru tie ir samaksājuši par ilgtspējīgu nepārtikas biogāzi un biopropānu.

(113) Tomēr shēmas netieši dod labumu arī ilgtspējīgas nepārtikas biogāzes un biopropāna ražotājiem, palielinot pieprasījumu pēc to produktiem (sk. 35. apsvērumu).

(114) Priekšrocība ir selektīva, jo tā attiecas tikai uz ilgtspējīgu nepārtikas biogāzi un biopropānu, kas aizstāj dabasgāzi un *LPG*.

5.1.3. *Ietekme uz tirdzniecību un konkurenci*

(115) Ņemot vērā to, ka dalībvalstis savstarpēji tirgojas ar biogāzi un biopropānu transporta un siltumapgādes vajadzībām un ka tie aizstāj fosilo degvielu un kurināmo, atbrīvojumi no nodokļiem, visticamāk, ietekmēs tirdzniecību starp dalībvalstīm un var kropļot konkurenci.

(116) Konkrēti, Zviedrijas dienvidrietumu daļa ir savienota ar Eiropas gāzes tīklu caur Dāniju. Tāpēc Zviedrijai ir gāzes un biogāzes tirdzniecība ar kaimiņvalstīm un īpaši ar Dāniju. Stokholmā atrodas arī reģionāls gāzes tīkls, kas izmanto vietēji ievadītu biogāzi un piegādātu *LNG*/*LBG*. Tomēr Komisija norāda, ka pārējā daļā Zviedrijas biogāzes tirgus lielā mērā darbojas ārpus tīkla – pastāv vairāki vietējie un reģionālie tīkli vai atsevišķas biogāzes ražotnes un uzpildes stacijas (sk. 37. apsvērumu).

5.1.4. *Secinājums par valsts atbalsta esību*

(117) Pamatojoties uz iepriekš minēto (sk. 111.–116. apsvērumu) un kā norādīts iepriekšējos lēmumos ([46]), Komisija secina, ka shēmas ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

([46]) Sk., piemēram, 21. apsvērumu Komisijas lēmumā lietā SA.43302 (2015/N) (OV C 241, 1.7.2016., 6. lpp.).

5.2. **Atbalsta likumība**

(118) Lai gan Zviedrijas iestādes shēmas paziņoja pirms to īstenošanas, Vispārējā tiesa atcēla 2020. gada lēmumus, ar ko shēmas tika atļautas. Līdz ar to shēmas ir jāuzskata par nelikumīgām ([47]).

5.3. **Atbalsta saderība**

5.3.1. *Novērtējuma juridiskais pamats*

(119) LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts nosaka, ka Komisija par saderīgu var atzīt "atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm". Tādēļ saskaņā ar šo Līguma noteikumu saderīgam atbalstam ir jāveicina konkrētas saimnieciskās darbības (vai jomas) attīstība ([48]). Turklāt atbalsts nedrīkstētu izkropļot konkurenci tādā veidā, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.

(120) Kā minēts 71. apsvērumā, Komisija ir novērtējusi shēmu saderību ar iekšējo tirgu par laikposmu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 26. janvārim, pamatojoties uz *EEAG* 3.2. un 3.3. iedaļā paredzētajiem nosacījumiem, un par laikposmu no 2022. gada 27. janvāra – pamatojoties uz *CEEAG* 3. un 4.1. iedaļā paredzētajiem nosacījumiem.

5.3.2. *Novērtēšana saskaņā ar* EEAG

5.3.2.1. Pozitīvs nosacījums – atbalstam ir jāveicina saimnieciskās darbības attīstība

5.3.2.1.1. Saimnieciskās darbības attīstība

(121) Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, lai pasākumu varētu uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, tam jāveicina konkrētas saimnieciskās darbības (vai jomas) attīstība ([49]).

(122) Komisija norāda, ka shēmas, izmantojot atbrīvojumus no nodokļiem, atbalsta tādas ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna patēriņu, ko izmanto par degvielu vai kurināmo, un tādējādi netieši arī ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražošanu (sk. 35. apsvērumu). Tāpēc ar shēmām atbalstītā saimnieciskā darbība ir ilgtspējīga biogāzes un biopropāna ražošana.

(123) Shēmu mērķis ir veicināt 28. apsvērumā minēto mērķrādītāju sasniegšanu.

(124) Tāpēc Komisija secina, ka shēmas atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam veicina saimniecisko darbību attīstību.

5.3.2.1.2. Stimulējoša ietekme

(125) Atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja tas stimulē atbalsta saņēmēju mainīt savu rīcību, lai attīstītu konkrētu saimniecisko darbību, izmantojot atbalsta pasākumu, un ja bez atbalsta rīcība netiktu mainīta ([50]). Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad atjaunīgās enerģijas izmaksas pārsniedz attiecīgā enerģijas veida tirgus cenu un atbalsts var palīdzēt samazināt šīs papildu izmaksas, kas saistītas ar vides aspektiem.

([47]) Sk. LESD 108. panta 3. punktu un 2008. gada 12. februāra spriedumu, *CELF*, C-199/06, EU:C:2008:79, 61.–64. punkts.
([48]) 2020. gada 22. septembra spriedums lietā *Austrija pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20. un 24. punkts.
([49]) 2020. gada 22. septembra spriedums lietā *Austrija pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20. un 24. punkts.
([50]) Šajā nozīmē sk. *EEAG* 49. un 120. punktu, kā arī 2020. gada 22. septembra spriedumu lietā *Austrijas Republika pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742.

(126) Kā parādīts 1., 2. un 3. tabulā, nodokļu maksātājiem izmaksas par biogāzes vienību degvielā vai siltumapgādē ir augstākas nekā tirgus cena par dabasgāzes vienību. Zviedrija paskaidro, ka tas attiecas arī uz biopropānu. Kā minēts 51. un 57. apsvērumā, Zviedrija apņēmās iekļaut biopropānu gada uzraudzības ziņojumos, salīdzināt tā izmaksas ar fosilā propāna cenu un vajadzības gadījumā koriģēt atbalsta līmeni, lai novērstu pārmērīgu kompensāciju. Turklāt Zviedrija savus gada uzraudzības ziņojumus pielāgos, lai ņemtu vērā ETS atbrīvojumus attiecībā uz biogāzes frakciju, ko izmanto siltumapgādes mezglos un koģenerācijas stacijās, saskaņā ar uzraudzības un ziņošanas prasībām, kad tās tiks pieņemtas atbilstoši Direktīvai 2003/87/EK.

(127) Tā kā atbrīvojumi no nodokļiem veicinās ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna izmantošanu, tie stimulēs arī šāda veida atjaunīgo degvielu ražošanu. Tāpēc Komisija uzskata, ka atbalstam būs stimulējoša ietekme saskaņā ar *EEAG* 49. punktu.

5.3.2.1.3. Attiecīgo Savienības tiesību aktu noteikumu pārkāpumu neesība

(128) Valsts atbalstu nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja atbalstītā darbība, atbalsta pasākums vai ar to saistītie nosacījumi ietver Savienības tiesību aktu nedalāmu pārkāpumu ([51]).

(129) Kā minēts 25. apsvērumā, Zviedrija nodrošinās, ka jebkāds atbalsts saskaņā ar shēmām tiek piešķirts tikai biogāzei un biopropānam, kas atbilst piemērojamajiem ES ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju kritērijiem, kā noteikts *RED I* un *RED II*.

(130) Saskaņā ar *EEAG* 113. punktu Zviedrija ir arī apstiprinājusi, ka shēmu ietvaros netiks piešķirts atbalsts no pārtikas kultūraugiem ražotām biodegvielām (sk. 20. apsvērumu).

(131) Tā kā shēmas attiecas uz energoproduktu atbrīvojumiem no akcīzes nodokļa, Komisija novērtēja arī to atbilstību Enerģijas nodokļu direktīvai.

(132) Saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvas 16. panta 1. punktu dalībvalstīm ir atļauts biodegvielām piemērot atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļa likmi. Direktīvas 16. panta 2. punktā ir noteikts, ka atbrīvojums no nodokļa vai nodokļa samazinājums attiecas tikai uz to produkta daļu, kas faktiski iegūta no biomasas, kā tas ir shēmu gadījumā (27. apsvērums), jo atbrīvojums no nodokļa attiecas tikai uz biogāzes un biopropāna daļu.

(133) Turklāt shēmas atbilst arī Enerģijas nodokļu direktīvas 16. panta 3. punktam, kurā noteikts, ka dalībvalstu piemēroto atbrīvojumu no nodokļiem vai nodokļu samazinājumu koriģē, ņemot vērā izejvielu cenu izmaiņas, lai izvairītos no produktu ražošanā radušos papildu izmaksu pārmērīgas kompensācijas. Komisija norāda, ka Zviedrija katru gadu uzrauga attiecīgo produktu cenas un vajadzības gadījumā koriģē atbalsta līmeņus, lai nākotnē izvairītos no pārmērīgas kompensācijas riska (sk. 43. apsvērumu).

(134) Kā norādīts 36. apsvērumā, atbrīvojums no akcīzes nodokļa ir piemērojams neatkarīgi no biogāzes vai biopropāna izcelsmes un tādējādi atbilst brīvas aprites noteikumiem. Fiskālais režīms, ko piemēro akcīzes nodokļiem, ar ko apliek citu dalībvalstu importētu enerģijai, ir jānosaka saskaņā ar Direktīvu 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK ([52]).

(135) Attiecībā uz trešo personu piezīmēm par AER mērķrādītāju uzskaites metodiku (sk. 90. apsvērumu) Komisija uzskata, ka šādi metodiski jautājumi neietekmē atbalsta pasākuma mērķi, proti, biogāzes vai biopropāna veicināšanu pašu par sevi, un neattiecas uz atbalsta pasākuma kārtību, kas ir tik nesaraujami saistīta ar atbalsta mērķi, ka tos nav iespējams novērtēt atsevišķi. Tāpēc Komisija nevērtē šo jautājumu saistībā ar šo lēmumu par valsts atbalstu.

([51]) 2020. gada 22. septembra spriedums lietā *Austrija pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 44. punkts.

([52]) Un no 2023. gada 13. februāra – ar Direktīvu (ES) 2020/262, ar ko aizstāj Direktīvu 2008/118/EK (Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (pārstrādāta redakcija) (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp.)).

(136) Attiecīgi Komisija secina, ka shēmas nepārkāpj attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus.

5.3.2.2. Negatīvs nosacījums – atbalsta pasākums nedrīkst radīt tādu nepamatotu nelabvēlīgu iespaidu uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm

5.3.2.2.1. Atbalsta ietekmētais tirgus

(137) Atbalsta ietekmētais tirgus ir ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna tirgus Zviedrijā un Eiropas Savienībā.

5.3.2.2.2. Atbalsta pasākuma pozitīvā ietekme

(138) Kā norādīts 5.3.2.1.1. iedaļā, pasākums veicina konkrētas saimnieciskās darbības attīstību, t. i., ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražošanu. Atjaunīgās enerģijas attīstības veicināšana ir viens no Savienības enerģētikas politikas mērķiem.

5.3.2.2.3. Atbalsta pasākuma negatīvā ietekme uz iekšējo tirgu – atbalsta pasākums līdz minimumam samazina konkurences un tirdzniecības izkropļojumus

5.3.2.2.3.1. Valsts intervences nepieciešamība

(139) Saskaņā ar *EEAG* 3.2.2. apakšiedaļu dalībvalstij ir jāpierāda, ka ir nepieciešama valsts intervence, proti, atbalsts ir nepieciešams, lai novērstu tirgus nepilnību, kas citādi paliktu nenovērsta. Attiecībā uz atjaunīgās enerģijas ražošanu Komisija pieņem, ka *EEAG* 115. punktā izklāstīto iemeslu dēļ joprojām pastāv atlikusī tirgus nepilnība, ko var novērst ar atbalstu enerģijai no atjaunīgajiem energoresursiem.

(140) Bez valsts intervences biogāzei un biopropānam būtu tādas pašas nodokļu likmes kā to fosilajiem ekvivalentiem – attiecīgi dabasgāzei un *LPG*. Kā parādīts 1.–3. tabulā, bez valsts intervences biogāze un biopropāns, ko izmanto par degvielu vai kurināmo, būtu dārgāki nekā to fosilie ekvivalenti. Komisija uzskata, ka tāpēc tie netiktu pārdoti tādā apmērā, kāds nepieciešams, lai veicinātu vides mērķu sasniegšanu, kas ir shēmu mērķis. Pamatojoties uz to, Komisija secina, ka atbalsts ir nepieciešams.

(141) Turklāt, kā norādīts 26. apsvērumā, Zviedrija ir apstiprinājusi, ka uz biogāzi un biopropānu, ko atbalsta saskaņā ar shēmām, neattieksies kvotu sistēma, piemaisījuma prasības vai citas sistēmas ar līdzīgu ietekmi. Tādējādi ir ievērots *EEAG* 114. punkts.

5.3.2.2.3.2. Piemērotība

(142) Saskaņā ar *EEAG* 40. punktu ierosinātajam pasākumam jābūt piemērotam instrumentam, lai sasniegtu attiecīgo politikas mērķi. Saskaņā ar *EEAG* 116. punktu Komisija pieņem, ka atbalsts, ko dalībvalstis piešķīrušas, lai sasniegtu savus klimata pārmaiņu un ilgtspējas mērķus, ir piemērots un ka tā kropļojošā iedarbība ir ierobežota, ja ir ievēroti visi citi saderības nosacījumi.

(143) Komisija norāda, ka atbrīvojumi no nodokļiem veicina ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna patēriņu un tādējādi veicina to ražošanu. Shēmu mērķis ir veicināt 28. apsvērumā minēto valsts un ES mērķrādītāju sasniegšanu.

(144) Komisija uzskata, ka atbalsts nodokļu samazinājuma veidā principā ir piemērots instruments, ar ko stimulēt atjaunīgās enerģijas patēriņu, ja ir ievēroti visi citi saderības nosacījumi.

5.3.2.2.3.3. Samērīgums (ieskaitot kumulāciju)

5.3.2.2.3.3.1. Samērīgums

(145) Saskaņā ar *EEAG* 131. punktu darbības atbalstam, ko piešķir enerģijai no atjaunīgajiem energoresursiem, kas nav elektroenerģija, ir jāatbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:

a) atbalsts uz vienu enerģijas vienību nepārsniedz starpību starp kopējām izlīdzinātajām izmaksām, ko rada enerģijas ražošana, izmantojot noteiktu attiecīgo tehnoloģiju, un attiecīgā enerģijas veida tirgus cenu (nav pārmērīgas kompensācijas);

b) enerģijas ražošanas izlīdzinātās izmaksas var ietvert parasto peļņu no ieguldītā kapitāla; aprēķinot enerģijas ražošanas izlīdzinātās izmaksas, no kopējās ieguldījumu summas atskaita ieguldījumu atbalstu;

c) ražošanas izmaksas tiek regulāri atjauninātas vismaz reizi gadā;

d) atbalstu piešķir vienīgi līdz ražotņu pilnīgai amortizācijai saskaņā ar parastajiem grāmatvedības noteikumiem, lai novērstu, ka darbības atbalsts, kas balstās uz enerģijas ražošanas izlīdzinātajām izmaksām, pārsniedz ieguldījuma amortizāciju.

(146) Attiecībā uz *EEAG* 131. punkta c) apakšpunkta nosacījumu Komisija norāda, ka Zviedrijas iestādes regulāri uzrauga shēmas. Zviedrija ir apstiprinājusi, ka tā turpinās uzraudzīt degvielas un kurināmā tirgu un ka uzraudzības ziņojumi tiks regulāri apkopoti un nosūtīti Komisijai. Šajos ziņojumos iekļaus atjauninātus biogāzes izmaksu aprēķinus (un aprēķinus biopropānam, ja šāds tirgus izveidosies). Zviedrija ir arī apņēmusies, ka gadījumā, ja izmaksas mainīsies tā, ka radīsies pārmērīgas kompensācijas risks, atbalsta līmeņi tiks attiecīgi pielāgoti. Tāpēc Komisija uzskata, ka *EEAG* 131. punkta c) apakšpunkta nosacījums ir izpildīts.

(147) Kā minēts 41. apsvērumā, Zviedrija ir apstiprinājusi, ka atbalsts netiks piešķirts pēc tam, kad ražotnes būs pilnībā amortizētas saskaņā ar parastajiem grāmatvedības noteikumiem. Tāpēc Komisija uzskata, ka *EEAG* 131. punkta d) apakšpunkta nosacījums ir izpildīts.

(148) Attiecībā uz *EEAG* 131. punkta a) apakšpunkta nosacījumu Zviedrija ir paskaidrojusi, ka tās uzraudzības ziņojumi par 2018. un 2019. gadu liecina, ka saistībā ar biogāzi nav piešķirta pārmērīga kompensācija, un prognozes liecina, ka arī nākotnē tam nevajadzētu notikt. *SEA* sagatavoto uzraudzības ziņojumu rezultāti, kas sniegti 1., 2. un 3. tabulā, liecina, ka neatkarīgi no piešķirtā atbrīvojuma no nodokļa biogāze cenas ziņā joprojām ir neizdevīgāka par dabasgāzi.

(149) Attiecībā uz *EEAG* 131. punkta b) apakšpunktu Zviedrijas iestādes apgalvoja, ka biogāzes peļņas norma 2019. gadā bija aptuveni 10 %, kas nozarē tiek uzskatīta par samērīgu peļņas normu. Zviedrija apņēmās katru gadu uzraudzīt ieguldījumu atdevi un vajadzības gadījumā koriģēt atbalsta līmeni.

(150) Tāpēc Komisija secina, ka *EEAG* 131. punkta prasība ir izpildīta.

5.3.2.2.3.3.2. Kumulācija

(151) Saskaņā ar *EEAG* 3.2.5.2. iedaļu atbalstu var piešķirt vienlaikus saskaņā ar vairākām atbalsta shēmām vai to var kumulēt ar *ad hoc* atbalstu, ja valsts atbalsta kopsumma darbībai vai projektam nepārsniedz ierobežojumus, kas noteikti *EEAG* paredzētajos atbalsta maksimālajos robežlielumos.

(152) Komisija norāda, ka nav izslēgts, ka ražotājs var saņemt ražošanas atbalstu un ka tā ražošanu Zviedrijā var atbrīvot no enerģijas un CO_2 nodokļiem, ciktāl tas izpilda 2.2. iedaļā izklāstītos atbilstības nosacījumus.

(153) Komisija norāda, ka šāds atbalsts tiek piešķirts dažādos piegādes ķēdes posmos un tam ir dažādi tiešie atbalsta saņēmēji. Ražošanas atbalsts ir intervence pirmajā posmā (ražošana), bet Zviedrijas nodokļu atbrīvojumu shēmas ir intervence pēdējā posmā (patēriņš). Ražošanas atbalsta mērķis ir veicināt ieguldījumus biogāzes ražošanā, nodrošinot ražotājiem lielākus vai stabilākus ieņēmumus, nekā parasti nodrošinātu tirgus. Patēriņa shēmas mērķis ir samazināt biogāzes cenu galapatērētājiem, lai viņi izvēlētos iegādāties biogāzi, nevis dabasgāzi.

(154) Kā uzskatīja Vispārējā tiesa ([53]), atbrīvojumi no nodokļiem Zviedrijā neietekmē ražošanas izmaksas. Tie varētu palielināt pieprasījumu, kas savukārt varētu palielināt ražotāja ieņēmumus. Tajā pašā laikā, kā to uzskatīja arī Vispārējā tiesa ([54]), saņemot ražošanas subsīdijas biogāzes ražošanai, ražotāji varētu pārdot biogāzi par cenu, kura var konkurēt ar dabasgāzes cenu.

5.3.2.2.3.3.2.1. Kumulācija ar ražošanas atbalstu valsts līmenī

(155) Kā aprakstīts 2.5. iedaļā, Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka ir iespējama kumulācija starp atbrīvojumiem no nodokļiem un pasākumiem, ar kuriem piešķir ieguldījumu vai darbības atbalstu biogāzes/biopropāna ražotājiem. Tās arī paskaidroja, ka atbalsta summas, kas piešķirtas biogāzes/biopropāna ražotājiem Zviedrijā, tiks iekļautas paziņotajās izmaksās un tādējādi ņemtas vērā *SEA* veiktajā kompensāciju uzraudzībā.

(156) Attiecībā uz *Landwärme* piezīmēm par kumulāciju ar Zviedrijas ražošanas atbalsta shēmām (sk. 93. apsvērumu), kā arī ņemot vērā Zviedrijas sniegtās atbildes (sk. 107. apsvērumu), Komisija nekonstatē nevienu būtisku problēmu, kas saistīta ar nodokļu shēmu un citu Zviedrijas ražošanas atbalsta shēmu kumulāciju. Komisija norāda, ka, no vienas puses, potenciālais ražošanas atbalsts tiek ņemts vērā pārmērīgas kompensācijas pārbaudē, ko veic saistībā ar nodokļu shēmām (sk. 65. un 66. apsvērumu), un, no otras puses, Zviedrija nodrošina, ka, piešķirot ražošanas atbalstu saskaņā ar VGAR, tiek ievērotas VGAR kumulācijas prasības (sk. 107. apsvērumu).

(157) Pamatojoties uz to, Komisija secina, ka shēmas atbilst *EEAG* 3.2.5.2. iedaļai attiecībā uz kumulāciju ar minēto ražošanas atbalstu valsts līmenī ([55]).

5.3.2.2.3.3.2.2. Kumulācija ar ražošanas atbalstu dažās dalībvalstīs

(158) Kā paskaidrots lēmumā par procedūras sākšanu, Komisija bija saņēmusi informāciju no *Landwärme*, kas liecina, ka laikposmā no 2015. līdz 2019. gadam biogāzes importa apjoms no Dānijas Zviedrijā ir pastāvīgi palielinājies.

(159) Pēc lēmuma par procedūras sākšanu no trešām personām, kā arī no Zviedrijas saņemtās piezīmes liecina, ka gados pirms paziņojuma par shēmu pagarināšanu un pēc 2020. gada lēmumu pieņemšanas Zviedrijā ir palielinājies biogāzes imports no Dānijas.

(160) *Landwärme* sniedza papildu datus par šo faktu (sk. 79. apsvērumu). *Landwärme* apgalvoja, ka biometāna ražotāji, kas kumulēja abas subsīdijas, tika pārmērīgi kompensēti, un izmantoja šo pārmērīgo kompensāciju, lai izstumtu Zviedrijas biometāna ražotājus un citu dalībvalstu ražotājus no Zviedrijas tirgus (sk. 80. apsvērumu).

(161) Zviedrijas Gāzes asociācija, kā arī Zviedrija uzskata, ka, lai gan subsīdijas Dānijā, iespējams, ir ietekmējušas importu Zviedrijas tirgū, ir arī citi faktori, kam varētu būt ietekme (sk. 78. un 96. apsvērumu).

(162) Pamatojoties uz to, Komisija uzskata, ka nevar izslēgt, ka Dānijā piešķirtais atbalsts varētu būt ietekmējis biogāzes importa no Dānijas pieaugumu Zviedrijā. Tomēr Komisija arī uzskata, ka iesniegtie pierādījumi neļauj no šīm norisēm secināt, ka pastāv cēloņsakarība ar pārmērīgu kompensāciju. Šīs norises, iespējams, noteicis tas, ka Dānijā ir vairāk biogāzes ražotņu, kas ir Dānijas ražošanas atbalsta mērķis, un tādējādi ir palielinājies piedāvājums.

([53]) EU:T:2022:853, 25. punkts.
([54]) EU:T:2022:853, 25. punkts.
([55]) EU:T:2022:853, 89.–91. un 108. punkts.

(163) Komisija arī saprot, ka *Landwärme* argumentācija ir balstīta uz izcelsmes apliecinājumiem (kas ļauj izsekot izcelsmi). Biometāna pārrobežu tirdzniecība parasti balstās uz apliecinājumiem. Kad biogāze ir ievadīta gāzes tīklā, tā nav nošķirama no dabasgāzes. Izcelsmes apliecinājumu, kas izdoti *RED II* vajadzībām, vienīgais uzdevums ir parādīt galalietotājam, ka attiecīgā enerģijas daļa vai daudzums ir ražots no atjaunīgajiem energoresursiem. Izcelsmes apliecinājumi ir tirgojami. Izcelsmes apliecinājumiem ir tirgus vērtība, kas būtu jāņem vērā attiecīgajās atbalsta shēmās ([56]).

(164) Tāpēc būtiskais jautājums ir nevis par to, vai izcelsmes apliecinājumi tiek tirgoti, bet gan par to, vai tie (kā arī citi ieņēmumu avoti) ir iekļauti pārmērīgas kompensācijas pārbaudē(-ēs).

(165) Komisija norāda, ka gan Zviedrija, gan Dānija veic pārmērīgas kompensācijas pārbaudes. Komisija sāks novērtējumu ar Dānijas pārmērīgas kompensācijas pārbaudi.

(166) Kā apstiprināja Dānijas iestādes (sk. 82. apsvērumu), attiecībā uz atbalsta shēmu SA.35485 ([57]) Dānija katru gadu veic pārmērīgas kompensācijas novērtējumu. Aprēķina pamatā ir atbalsta saņēmēju gada finanšu pārskati, un tajā ņem vērā visas izmaksas un ieņēmumus, arī ieņēmumus, kas saistīti ar gāzes un izcelsmes apliecinājumu pārdošanu, kā arī Dānijas atbalstu. Dānija veic novērtējumu trīs gadu ilgā slīdošā periodā. Ja iepriekšējais trīs gadu periods liecina, ka Dānijas biometāna atbalsta shēmas atbalsta saņēmēji ir saņēmuši pārmērīgu kompensāciju, valsts iestādes pārskata un pielāgo atbalsta līmeni. Kā paskaidroja Dānija, tā notika pēc 2023. gada novērtējuma. Dānijas iestādes piebilda, ka šajā metodē ir ņemta vērā Zviedrijas shēmu ietekme, jo palielinātais pieprasījums pēc biogāzes tiks atspoguļots lielākos ienākumos, par kuriem ziņots gada finanšu pārskatos.

(167) Komisija uzskata, ka Dānijas veiktā pārbaude ir labi izstrādāta, lai nodrošinātu, ka Dānijas shēmā nav pārmērīgas kompensācijas (un lai pārmērīgas kompensācijas gadījumā veiktu atbilstošus korektīvus pasākumus). Komisija 2020.–2022. gadā pati veica atbalsta shēmas SA.35485 uzraudzību un rūpīgi izvērtēja Dānijas veikto pārmērīgas kompensācijas pārbaudi. Tāpēc Komisija var apstiprināt Dānijas argumentus.

(168) Komisija norāda, ka Dānijas pārmērīgas kompensācijas pārbaudē ir ņemti vērā visi ieņēmumi, arī iespējamie ieņēmumi no izcelsmes apliecinājumu pārdošanas, kā arī iespējamā citās dalībvalstīs piešķirtā atbalsta ietekme uz Dānijas ražotāju ieņēmumiem. Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija jau bija norādījusi, ka pretēji *Landwärme* apgalvojumam Dānijas aprēķinā ir ņemti vērā visi ieņēmumi, jo īpaši ienākumi, kas saistīti ar gāzes un izcelsmes apliecinājumu pārdošanu (sk. lēmuma par procedūras sākšanu 95. apsvērumu). Atbildot uz lēmumu par procedūras sākšanu, ne *Landwärme*, ne kāda cita ieinteresētā persona nesniedza pierādījumus, ka tas būtu faktu ziņā nepareizi.

(169) Attiecībā uz konkrētajām Zviedrijas nodokļu shēmām Zviedrijas Gāzes asociācija un Zviedrija paskaidroja, ka uzraudzības ziņojumi atspoguļo biogāzes ražošanas izmaksas Zviedrijā, ietverot visu atbalstu, kas piešķirts ražotājiem. Attiecībā uz importēto biogāzi aprēķinu pamatā ir importa cenas, kas atspoguļo atbalsta summas, kuras piešķirtas ražotājam citā dalībvalstī, kā arī izcelsmes apliecinājumu cenu. Zviedrija paskaidroja, ka tā nevar ņemt vērā importētās biogāzes ražošanas izmaksas – ne Zviedrijai, ne importētājiem nevar būt informācija par citu valstu ražotāju ražošanas izmaksām vai tiem piešķirto atbalstu citās valstīs (sk. 83. un 98. apsvērumu).

(170) Komisija norāda, ka Zviedrijas veiktās pārbaudes pamatā ir cena, kas jāmaksā degvielas piegādātājam, jo nodoklis tiek iekasēts šajā brīdī. Zviedrijas pārbaude ir izstrādāta tā, lai biogāzes vidējā cena pat ar atbrīvojumu no nodokļa joprojām būtu augstāka par vidējo dabasgāzes cenu Zviedrijas tirgū. Kad biogāzi importē, tās cena Zviedrijas tirgū atbilst importa cenai (piemēram, cena, kas samaksāta Dānijas ražotājam (un iekļauta Dānijas pārbaudē) un importētājam radušās izmaksas (piemēram, transporta izmaksas)).

([56]) Sk. *RED II* 19. pantu: "Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja ražotājs saņem finansiālu atbalstu no atbalsta shēmas, attiecīgajā atbalsta shēmā pienācīgi ņem vērā izcelsmes apliecinājuma tirgus vērtību tam pašam produktam".

([57]) Komisijas lēmums (2013. gada 14. novembris) lietā SA.35485 (2012/N) – Dānija – Atbalsts visiem biogāzes izmantojuma veidiem – A (OV C 292, 4.9.2015., 3. lpp.).

(171) *Landwärme* uzskata, ka aprēķina metode, ko Komisija izmantoja saderības novērtējumā par biometāna atbalsta shēmu, arī Zviedrijas shēmu, pieļauj pārmērīgu kompensāciju, neņemot vērā ieņēmumus, kas gūti no izcelsmes apliecinājumu pārdošanas, un atbalstu, kurš piešķirts citās dalībvalstīs (sk. 85. apsvērumu).

(172) *EREF*, *Eurogas* un *GreenGasAdvisors* arī pauda vispārīgas bažas par pārmērīgas kompensācijas risku vairāku shēmu atbalsta iespējamās kumulācijas dēļ pārrobežu tirdzniecības gadījumā (sk. 88. un 89. apsvērumu).

(173) Komisija uzskata, ka šajā gadījumā, apvienojot Zviedrijas un Dānijas pārmērīgas kompensācijas pārbaudes, pārmērīgas kompensācijas risks ir pienācīgi novērsts. Dānijas un Zviedrijas mehānismi viens otru papildina un ļauj nodrošināt, ka, novērtējot Zviedrijas pasākuma saderību, pasākumi kopā neveido pārmērīgu kompensāciju.

(174) Konkrētāk, Dānijas pārbaude jau pienācīgi novērtē pārmērīgas kompensācijas neesību attiecībā pret Dānijas biometāna ražotājiem, iekļaujot izcelsmes apliecinājumu ieņēmumus un visus ieņēmumus no pārrobežu tirdzniecības. Savukārt Zviedrijas pusē pārbaudē pietiekami tiek ņemta vērā pārrobežu tirdzniecība un iespējamais ražošanas atbalsts, kas saņemts citās dalībvalstīs, jo pārbaude tiek veikta ne tikai par vietējo ražošanu, bet arī importēto biogāzi. Turklāt citās valstīs piešķirtais atbalsts tiek ņemts vērā, jo tas ietekmēs Zviedrijā importētās biogāzes cenu (ko ņem vērā Zviedrijas pārbaudē).

(175) Attiecībā uz aprēķinu, ko *Landwärme* iesniedza, lai parādītu, ka Dānijas ražotāji saņem pārmērīgas kompensācijas (sk. 86. apsvērumu), Komisija norāda, ka aprēķina pamatā ir pieņēmumi un nepareiza izpratne par pārmērīgas kompensācijas pārbaudi, ko veic Dānija. *Landwärme* pieņēma, ka Dānijas ražošanas atbalsts ir starpība starp biogāzes ražošanas izmaksām un dabasgāzes cenu, un pēc tam pieskaitīja Zviedrijas nodokļu atlaidi (pieņemot, ka visa atlaide tika nodota Dānijas ražotājiem), kā arī izcelsmes apliecinājumu cenu. Turpretī Dānijas veiktā pārbaude ir balstīta uz Dānijas ražotāju faktiskajiem finanšu datiem par *visiem* ieņēmumiem un izmaksām, kā jau aprakstīts lēmuma par procedūras sākšanu 95. apsvērumā. Tas nozīmē, ka iespējamie papildu ieņēmumi Dānijas ražotājiem Zviedrijas nodokļu atvieglojumu dēļ ([58]), kā arī no izcelsmes apliecinājumu pārdošanas ir iekļauti pārmērīgas kompensācijas pārbaudē un tāpēc tiek atskaitīti no Dānijas ražošanas atbalsta. Tāpēc Komisija nevar secināt, ka tā ir saņēmusi pierādījumus par pārmērīgu kompensāciju, ko Zviedrijas shēmas sniedz ražotājiem, gadījumos, kad ražošanas atbalstu piešķīrusi cita dalībvalsts (sk. lēmuma par procedūras sākšanu 231. apsvērumu). Konkrēti, *Landwärme* iesniegtais aprēķins neatspēko iepriekš minētos konstatējumus, ka pārmērīga kompensācija Dānijā tiek pienācīgi novērsta.

(176) Savās piezīmēs dažas trešās personas, arī *Landwärme*, ierosināja Zviedrijai izslēgt no shēmām importētu biometānu, kas subsidēts tā izcelsmes valstī (sk. 87. apsvērumu). Atbildot uz šo ierosinājumu, Zviedrija norādīja, ka valsts atbalsta noteikumi neaizliedz atbalsta kumulāciju un ka šajā ieteikumā nav ņemts vērā, vai atbalsta kumulācija tiešām izraisa pārmērīgu kompensāciju (sk. 101. apsvērumu). Turklāt Zviedrija norādīja, ka ES nav saskaņotas prioritātes attiecībā uz to, kā atbalstīt biogāzi – konstatējot, ka vienā dalībvalstī sniegta ražošanas atbalsta dēļ atbrīvojums no nodokļiem citā dalībvalstī nav iespējams, Komisija izvēlētos visām dalībvalstīm vēlamo atbalsta veidu, t. i., ražošanas atbalstu (sk. 105. apsvērumu). Saskaņā ar *CEEAG* 56. punktu Komisija norāda, ka atbalsta kumulācija attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām ir iespējama ar nosacījumu, ka projekta vai darbības atbalsta kopējā summa nerada pārmērīgu kompensāciju. Komisija arī atsaucas uz *CEEAG* 93. punktu, kurā norādīts, ka, ņemot vērā dekarbonizācijas problēmas mērogu un steidzamību, var izmantot dažādus instrumentus, arī tiešās dotācijas. Šajā gadījumā Komisija saprot, ka šis *Landwärme* priekšlikums ir ierosināts, lai risinātu pārmērīgas kompensācijas problēmu. Tāpēc Komisijai tas būtu jānovērtē kā būtisks jautājums tikai tad, ja tā būtu konstatējusi pierādījumus par pārmērīgu kompensāciju. Tas pats attiecas uz to, vai varētu piemērot atšķirīgus nodokļu līmeņus (sk. 91. un 92. apsvērumu un 103.–106. apsvērumu).

([58]) Kā minēts 49. zemsvītras piezīmē, *Landwärme* vienkārši pieņem, ka Dānijas ražotāji pilnībā saņems nodokļu atvieglojumu, kas piešķirts galapatērētājiem Zviedrijā.

5.3.2.2.3.3.2.3. Secinājums par kumulāciju

(177) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka shēmas atbilst *EEAG* 3.2.5.2. iedaļai.

5.3.2.2.3.3.3. Secinājums par samērīgumu (ietverot kumulāciju)

(178) Ņemot vērā 157. un 177. apsvērumā izdarītos secinājumus, Komisija secina, ka shēmas ir samērīgas.

5.3.2.2.4. Atbalsta pozitīvās ietekmes izvērtēšana salīdzinājumā ar negatīvo ietekmi uz iekšējo tirgu

(179) Pasākuma negatīvajai ietekmei uz konkurenci un tirdzniecību ir jābūt tik mazai, lai pasākuma ietekmes kopējais samērs būtu pozitīvs. Tiesa ir precizējusi, ka, lai novērtētu, vai pasākums nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecības apstākļus tādā mērā, kas ir pretrunā kopīgām interesēm, Komisijai ir jāizvērtē plānotā atbalsta pozitīvā ietekme uz to darbību attīstību, kuru atbalstīšana ir paredzēta, un negatīvā ietekme, kāda šim atbalstam var būt uz iekšējo tirgu ([59]).

(180) Attiecībā uz samēra pozitīvo pusi Komisija norāda, ka pasākums atbalsta ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna patēriņu un tādējādi veicina ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražošanas attīstību. Turklāt atbalstam būtu jārada netieša pozitīva ietekme vides ieguvumu ziņā.

(181) Šajā sakarā Komisija norāda, ka atjaunīgās enerģijas attīstības veicināšana ir viens no Savienības enerģētikas politikas mērķiem saskaņā ar LESD 194. pantu. Turklāt *EEAG* 30. punktā ir atzīts, ka augstāku vides aizsardzības līmeni var sasniegt, pārejot uz mazoglekļa ekonomiku ar ievērojamu mainīgās enerģijas daļu no atjaunīgajiem energoresursiem.

(182) Kā paskaidrots 30. apsvērumā, biogāzes ražošanas izmaksas ir pārāk augstas, lai šīs degvielas varētu konkurēt ar līdzvērtīgām fosilajām degvielām bez atbalsta.

(183) Attiecībā uz samēra negatīvo pusi Komisija norāda, ka shēmas sniedz netiešas priekšrocības ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna ražotājiem, izslēdzot pārējos degvielas ražotājus.

(184) *EEAG* 116. punktā ir izteikts pieņēmums, ka atbalstam enerģijai no atjaunīgajiem energoresursiem ir ierobežota kropļojoša ietekme, ja ir izpildīti visi pārējie saderības nosacījumi.

(185) Pamatojoties uz to, Komisija secina, ka nav nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.3.2.3. Pārredzamība

(186) Saskaņā ar *EEAG* 3.2.7. iedaļu dalībvalstīm ir jāpublicē konkrēta informācija par atbalsta saņēmējiem. Zviedrija turpinās ievērot šos noteikumus un publicēt attiecīgo informāciju tīmekļvietnē (sk. 68. apsvērumu).

5.3.2.4. Grūtībās nonākuši uzņēmumi vai uzņēmumi, uz kuriem attiecas neizpildīts līdzekļu atgūšanas rīkojums

(187) Kā norādīts 69. apsvērumā, Zviedrijas iestādes turpinās nodrošināt, ka atbalsts netiek piešķirts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem vai uzņēmumiem, uz kuriem attiecas spēkā esošs līdzekļu atgūšanas rīkojums pēc iepriekšēja Komisijas lēmuma, ar ko atbalsta pasākums atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, saskaņā ar *EEAG* 16. un 17. punktu.

([59]) 2020. gada 22. septembra spriedums lietā *Austrija pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 101. punkts.

5.3.2.5. Secinājums par shēmu saderību

(188) Komisija secina, ka konkrētais atbalsts veicina saimnieciskās darbības attīstību un nerada nelabvēlīgu ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem tādā mērā, kas būtu pretrunā kopējām interesēm. Tāpēc Komisija uzskata, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un attiecīgajiem *EEAG* noteikumiem.

5.3.3. *Novērtēšana saskaņā ar* CEEAG

(189) Pēc *CEEAG* pieņemšanas Komisija par laikposmu no 2022. gada 27. janvāra ir novērtējusi shēmu saderību, pamatojoties uz *CEEAG*. Atbalstītās darbības ietilpst siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un piesaistes atbalsta kategorijā, arī ar atbalstu atjaunīgajai enerģijai un energoefektivitātei (sk. *CEEAG* 16. punkta a) apakšpunktu).

(190) Komisija ir novērtējusi shēmas saskaņā ar vispārīgajiem saderības noteikumiem *CEEAG* 3. iedaļā, kā arī īpašajiem saderības kritērijiem attiecībā uz atbalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai un piesaistei, arī ar atbalstu atjaunīgajai enerģijai un energoefektivitātei *CEEAG* 4.1. iedaļā.

5.3.3.1. Pozitīvs nosacījums – atbalstam ir jāveicina saimnieciskās darbības attīstība

5.3.3.1.1. Ar pasākumu veicinātās saimnieciskās darbības identifikācija, tās pozitīvā ietekme uz sabiedrību kopumā un – attiecīgā gadījumā – tās nozīmīgums konkrētām Savienības rīcībpolitikām

(191) Saskaņā ar *CEEAG* 23.–25. punktu dalībvalstīm ir jānosaka saimnieciskās darbības, kuras tiks veicinātas, pateicoties atbalstam, un jāapraksta, vai un kā atbalsts veicinās Savienības rīcībpolitiku un mērķrādītāju sasniegšanu.

(192) Komisija norāda, ka shēmas, izmantojot atbrīvojumus no nodokļiem, atbalsta tādas biogāzes un biopropāna patēriņu, ko izmanto par degvielu vai kurināmo, un tādējādi netieši arī biogāzes un biopropāna ražošanu, veicinot šīs saimnieciskās darbības attīstību (sk. 35. apsvērumu). Kā paskaidrots 28. apsvērumā, Zviedrija uzskata, ka, veicinot ilgtspējīgu atjaunīgo degvielu izmantošanu, shēmas palīdz sasniegt minētos ES un valsts mērķrādītājus.

(193) Saskaņā ar *CEEAG* 80. punktu Zviedrija ir apstiprinājusi, ka atbalstītās degvielas atbildīs ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, kas noteikti *RED II* un tās īstenošanas vai deleģētajos aktos (sk. 25. apsvērumu).

(194) Tāpēc Komisija uzskata, ka shēmas atbilst *CEEAG* 3.1. iedaļas un 80. punkta prasībām.

5.3.3.1.2. Stimulējoša ietekme

(195) Uzskatīt, ka atbalsts veicina saimniecisko darbību, var tikai tad, ja tam ir stimulējoša ietekme. Stimulējoša ietekme ir tad, ja atbalsts stimulē atbalsta saņēmēju mainīt savu rīcību, lai attīstītu atbalstāmo saimniecisko darbību, un ja bez atbalsta šī rīcība netiktu mainīta ([60]).

(196) Lai pierādītu stimulējošu ietekmi, *CEEAG* 28. punkts prasa noteikt faktisko scenāriju un ticamu hipotētisko scenāriju bez atbalsta. Turklāt *CEEAG* 28. punktā ir noteikts, ka stimulējošā ietekme ir jāpierāda, izmantojot *CEEAG* 3.2.1.3. iedaļā minēto skaitlisko aprēķinu. *CEEAG* 3.2.1.3. iedaļā ir minētas neto papildu izmaksas (finansējuma deficīts), kas nepieciešamas, lai sasniegtu atbalsta pasākuma mērķi, salīdzinot ar hipotētisko scenāriju atbalsta neesības gadījumā. *CEEAG* 54. punktā ir paskaidrots, ka noteiktos apstākļos var būt grūti pilnībā noteikt atbalsta saņēmēja ieguvumus un izmaksas un tādējādi skaitliski izteikt neto pašreizējo vērtību faktiskajā un hipotētiskajā scenārijā. Šādos gadījumos var piemērot alternatīvas pieejas, kā detalizēti izklāstīts 4. nodaļā attiecībā uz konkrētiem atbalsta veidiem. Šajā saistībā *CEEAG* 110. punktā ir noteikts, ka, ja nodokļu vai parafiskālo nodevu samazinājums samazina pamatdarbības kārtējās izmaksas, atbalsta summa nedrīkst pārsniegt starpību starp videi nekaitīgā projekta vai darbības un videi mazāk labvēlīgā hipotētiskā scenārija izmaksām.

([60]) Šajā ziņā sk. *CEEAG* 3.1.2. iedaļu un 2020. gada 22. septembra spriedumu lietā *Austrija pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20. un 24. punkts.

(197) Komisija norāda, ka shēmās faktiskais scenārijs ir ilgtspējīgas biogāzes vai biopropāna patēriņš un hipotētiskais scenārijs ir līdzvērtīga fosilā kurināmā patēriņš.

(198) Šajā kontekstā Komisija uzskata, ka saskaņā ar *CEEAG* 110. punktu shēmu attiecīgo piemērojamo skaitlisko aprēķinu veido starpība starp videi draudzīgas darbības izmaksām un videi mazāk labvēlīga hipotētiskā scenārija izmaksām, t. i., biogāzes (vai biopropāna) izmaksām un līdzvērtīga fosilā kurināmā izmaksām.

(199) Kā parādīts 1., 2. un 3. tabulā, ilgtspējīgas biogāzes izmaksas degvielas vai siltumapgādes vajadzībām ir augstākas nekā dabasgāzes izmaksas. Atbalsts palīdz samazināt šīs papildu izmaksas. Tāpēc Komisija uzskata, ka atbrīvojumi no nodokļiem veicinās ilgtspējīgas biogāzes (un biopropāna ([61])) izmantošanu un tādējādi arī netieši stimulēs šāda veida atjaunīgo degvielu ražošanu.

(200) Pamatojoties uz to, Komisija uzskata, ka *CEEAG* 26.–28. punkta prasības ir izpildītas.

(201) *CEEAG* 29. punktā ir noteikts, ka atbalstam parasti nav stimulējošas ietekmes gadījumos, ja darbs pie projekta ir sākts pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas. Tomēr *CEEAG* 31. punktā ir paskaidrots, ka izņēmuma gadījumos atbalstam var būt stimulējoša ietekme pat attiecībā uz projektiem, kas sākti pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas. Proti, atbalstu uzskata par tādu, kam ir stimulējoša ietekme, ja atbalstu piešķir automātiski saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, dalībvalstij neīstenojot nekādu turpmāku rīcības brīvību, un pasākums ir pieņemts un stājies spēkā, pirms ir sācies darbs pie atbalstāmā projekta vai darbības, izņemot pēctecīgu fiskālo shēmu gadījumā, ja uz darbību jau agrāk ir attiekušās iepriekšējas shēmas nodokļu atvieglojumu veidā.

(202) Kā norādīts 40. apsvērumā, atbalstu piešķir automātiski saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem un bez dalībvalsts turpmākas rīcības brīvības izmantošanas. Turklāt šīs shēmas ir esošo fiskālo shēmu pēcteces, tāpēc uz darbību jau agrāk attiecās iepriekšējās shēmas. Tādējādi *CEEAG* 31. punkta prasības ir izpildītas.

(203) Attiecīgi Komisija secina, ka atbalstam saskaņā ar shēmām ir stimulējoša ietekme.

5.3.3.1.3. Nav pārkāpts neviens attiecīgs Savienības tiesību akta noteikums

(204) Valsts atbalstu nevar atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja atbalstītā darbība, atbalsta pasākums vai ar to saistītie nosacījumi ir attiecīgo Savienības tiesību aktu pārkāpums ([62]).

(205) Šajā gadījumā Komisija konkrēti ir izvērtējusi, vai shēmas ir pretrunā jebkādiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem enerģētikas nozarē. Komisija norāda, ka atbalsts saskaņā ar shēmām attiecīgajiem produktiem tiks piešķirts saskaņā ar *RED II* noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas kritērijiem (sk. 25. apsvērumu).

(206) Tā kā pasākums attiecas uz akcīzes nodokļa samazinājumiem un atbrīvojumiem energoproduktiem, Komisijai ir arī jānovērtē tā atbilstība Enerģijas nodokļu direktīvai.

([61]) Attiecībā uz biopropānu Zviedrija apņēmās sniegt uzraudzības ziņojumu un vajadzības gadījumā pielāgot atbalsta līmeni, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas.

([62]) *CEEAG* 33. punkts un 2020. gada 22. septembra spriedums lietā *Austrija pret Komisiju*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 44. punkts.

(207) Saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvas 16. panta 1. punktu dalībvalstīm ir atļauts biodegvielām piemērot atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļa likmi. Saskaņā ar 16. panta 2. punktu atbrīvojums no nodokļa vai nodokļa samazinājums attiecas tikai uz to produkta daļu, kas faktiski iegūta no biomasas, kā tas ir shēmas gadījumā (sk. 27. apsvērumu).

(208) Turklāt pasākums atbilst arī Enerģijas nodokļu direktīvas 16. panta 3. punktam, kurā noteikts, ka dalībvalstu piemēroto atbrīvojumu no nodokļiem vai nodokļu samazinājumu koriģē, ņemot vērā izejvielu cenu izmaiņas, lai izvairītos no produktu ražošanā radušos papildu izmaksu pārmērīgas kompensācijas. Komisija norāda, ka Zviedrija katru gadu uzrauga attiecīgo produktu cenas un vajadzības gadījumā koriģē atbalsta līmeņus, lai nākotnē izvairītos no pārmērīgas kompensācijas riska (sk. 43. apsvērumu).

(209) Attiecībā uz trešo personu piezīmēm par AER mērķrādītāju uzskaites metodiku (sk. 90. apsvērumu) Komisija uzskata, ka šādi metodiski jautājumi neietekmē atbalsta pasākuma mērķi, proti, biogāzes vai biopropāna veicināšanu pašu par sevi, un neattiecas uz atbalsta pasākuma kārtību, kas ir tik nesaraujami saistīta ar atbalsta mērķi, ka tos nav iespējams novērtēt atsevišķi. Tāpēc Komisija nevērtē šo jautājumu saistībā ar šo lēmumu par valsts atbalstu.

(210) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijai nav nekādu norāžu, ka shēmas vai ar tām saistītie nosacījumi ietvertu attiecīgo Savienības tiesību aktu nedalāmu pārkāpumu. Tāpēc Komisija secina, ka *CEEAG* 33. punkta prasības ir izpildītas.

5.3.3.1.4. Secinājums

(211) Komisija secina, ka shēmas atbilst saderības novērtējuma pirmajam (pozitīvajam) nosacījumam, t. i., atbalsts veicina saimnieciskās darbības attīstību saskaņā ar *CEEAG* 3.1. iedaļā noteiktajām prasībām.

5.3.3.2. Negatīvs nosacījums – atbalsts nevar radīt tādu nepamatotu nelabvēlīgu iespaidu uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm

5.3.3.2.1. Atbalsta nepieciešamība

(212) *CEEAG* 89. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstij ir jāidentificē rīcībpolitikas pasākumi, kas jau ir ieviesti, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas. Lai pierādītu atbalsta nepieciešamību, *CEEAG* 38. un 90. punktā ir paskaidrots, ka dalībvalstij ir jāpierāda, ka projekts netiktu īstenots bez atbalsta, ņemot vērā hipotētisko situāciju, kā arī attiecīgās izmaksas un ieņēmumus, arī izmaksas un ieņēmumus, kas saistīti ar *CEEAG* 89. punktā norādītajiem pasākumiem. Lai nodrošinātu, ka atbalsts joprojām ir nepieciešams katrai atbalsttiesīgajai atbalsta saņēmēju kategorijai, dalībvalstīm vismaz reizi trijos gados ir jāatjaunina analīze par attiecīgajām izmaksām un ieņēmumiem attiecībā uz shēmām, kuras tiek īstenotas ilgāk par šo termiņu, saskaņā ar *CEEAG* 92. punktā noteikto.

(213) Zviedrija ir apstiprinājusi, ka uz biogāzi un biopropānu, ko atbalsta saskaņā ar shēmām, neattiecas kvotu sistēma, piemaisījuma prasības vai citas sistēmas ar līdzīgu ietekmi (sk. 16. apsvērumu).

(214) Bez valsts intervences biogāzei un biopropānam tiktu piemērotas tādas pašas nodokļu likmes kā to fosilajiem ekvivalentiem – attiecīgi dabasgāzei un sašķidrinātajai naftas gāzei. Kā parādīts 1.–3. tabulā, bez valsts intervences biogāze un biopropāns, ko izmanto par degvielu vai kurināmo, būtu dārgāki nekā to fosilie ekvivalenti. Komisija uzskata, ka tāpēc tie netiks pārdoti tādā apmērā, kāds nepieciešams, lai veicinātu vides mērķu sasniegšanu, kas ir shēmu mērķis.

(215) Attiecībā uz shēmu pagarinājuma ilgumu Zviedrija ir apstiprinājusi, ka tā katru gadu atjauninās izmaksu analīzi un nosūtīs Komisijai gada uzraudzības ziņojumu ar atjauninātiem izmaksu aprēķiniem. Saskaņā ar savām iepriekšējām saistībām Zviedrija ir apstiprinājusi, ka pārmērīgas kompensācijas gadījumā atbalsta līmeņi tiks pielāgoti, lai turpmāk izvairītos no pārmērīgas kompensācijas (sk. 43. apsvērumu).

(216) Pamatojoties uz to, Komisija secina, ka atbalsts ir nepieciešams.

5.3.3.2.2. Piemērotība

(217) *CEEAG* 93. punktā ir norādīts, ka Komisija pieņem, ka atbalsts ir piemērots dekarbonizācijas mērķu sasniegšanai, ja ir izpildīti visi pārējie saderības nosacījumi. Tajā arī noteikts, ka, ņemot vērā dekarbonizācijas problēmas mērogu un steidzamību, var izmantot dažādus instrumentus.

(218) Komisija norāda, ka atbrīvojumi no nodokļiem veicina ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna patēriņu un tādējādi veicina to ražošanu.

(219) Komisija uzskata, ka atbalsts nodokļu samazinājuma veidā principā ir piemērots instruments, ar ko stimulēt atjaunīgās enerģijas patēriņu, ja ir izpildīti visi pārējie saderības nosacījumi.

5.3.3.2.3. Atbilstība

(220) *CEEAG* 95. punktā ir paskaidrots, ka dekarbonizācijas pasākumi, kas vērsti uz konkrētām darbībām, kuras konkurē ar citām nesubsidētām darbībām, radīs lielākus konkurences izkropļojumus, salīdzinot ar visām konkurējošām darbībām pieejamajiem pasākumiem. Tādējādi dalībvalstīm būtu jāpamato pasākumi, kas neietver visas konkurējošās tehnoloģijas un projektus. Turklāt dalībvalstīm ir regulāri jāpārskata atbilstības noteikumi un visi ar tiem saistītie noteikumi, lai nodrošinātu, ka ierobežotākas atbilstības pamatojuma iemesli joprojām ir spēkā katrai shēmai visā tās darbības laikā, kā noteikts *CEEAG* 97. punktā.

(221) Komisija norāda, ka shēmas ir pieejamas nepārtikas biogāzei un biopropānam, ko izmanto par degvielu vai kurināmo un kas atbilst *RED II* noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas kritērijiem (sk. 25. apsvērumu).

(222) Komisija arī norāda, ka shēmas ietver visas tehnoloģijas, kas pašlaik savstarpēji konkurē (sk. 23. apsvērumu).

(223) Kā minēts 24. apsvērumā, Zviedrijas iestādes ir apstiprinājušas, ka tās regulāri sekos līdzi tirgus attīstībai un vajadzības gadījumā pārskatīs atbilstības noteikumus un visus ar tiem saistītos noteikumus, lai nodrošinātu, ka jebkādus atbilstības ierobežojumus joprojām var pamatot, kad tiek izstrādātas jaunas tehnoloģijas vai pieejas vai kļūst pieejams lielāks daudzums datu.

(224) Tāpēc Komisija uzskata, ka *CEEAG* 4.1.3.3. iedaļas prasības par atbilstību ir izpildītas.

5.3.3.2.4. Samērīgums (ieskaitot kumulāciju)

5.3.3.2.4.1. Samērīgums

(225) Saskaņā ar *CEEAG* 47. punktu valsts atbalstu uzskata par samērīgu, ja atbalsta summa vienam atbalsta saņēmējam nepārsniedz atbalstāmā projekta vai darbības veikšanai vajadzīgo minimumu. *CEEAG* 103. punktā ir noteikts, ka atbalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai parasti būtu jāpiešķir konkurenci veicinošā konkursa procedūrā. Tomēr *CEEAG* 109. punktā ir paskaidrots, ka attiecībā uz atbalsta shēmām, kas vērstas uz dekarbonizāciju un tiek īstenotas nodokļu vai parafiskālo nodevu samazinājumu veidā, konkursa procedūras piemērošana nav obligāta. Šādu atbalstu principā piešķir vienādi visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem, kuri darbojas vienā un tajā pašā saimnieciskās darbības nozarē un kuriem ir tāda pati vai līdzīga faktiskā situācija attiecībā uz atbalsta pasākuma mērķiem vai uzdevumiem. Paziņotājai dalībvalstij ir jāizveido ikgadējs uzraudzības mehānisms, lai pārbaudītu, vai atbalsts joprojām ir nepieciešams. *CEEAG* 109. punktā ir precizēts, ka nodokļu vai nodevu samazinājumi, kas atspoguļo enerģijas vai saistīto pakalpojumu sniegšanas būtiskās izmaksas, ir izslēgti no *CEEAG* 4.1. iedaļas darbības jomas.

(226) Saskaņā ar *CEEAG* 110. punktu, ja nodokļu vai parafiskālo nodevu samazinājums samazina pamatdarbības kārtējās izmaksas, atbalsta summa nedrīkst pārsniegt starpību starp videi nekaitīgā projekta vai darbības un videi mazāk labvēlīgā hipotētiskā scenārija izmaksām. Ja videi nekaitīgāks projekts vai darbība var radīt potenciālus izmaksu ietaupījumus vai papildu ieņēmumus, tie jāņem vērā, nosakot atbalsta samērīgumu.

(227) Zviedrija ir apstiprinājusi, ka atbalsts, kas izpaužas kā vispārējs nodokļu samazinājums, ir pieejams jebkuram uzņēmumam, kas izpilda atbilstības kritērijus (sk. 40. apsvērumu).

(228) Komisija norāda, ka shēmas neattiecas uz tādu nodokļu samazinājumiem, kas atspoguļo enerģijas vai saistīto pakalpojumu sniegšanas būtiskās izmaksas, bet gan uz nodokļiem, kuri papildina biogāzes/biopropāna ražošanas vai iegādes izmaksas.

(229) Zviedrija paskaidroja, ka atbrīvojumi no nodokļiem tiek piešķirti, lai kompensētu starpību starp ilgtspējīgas nepārtikas biogāzes un biopropāna izmaksām, kuras ir augstākas, un attiecīgi dabasgāzes un *LPG* izmaksām (sk. 42. apsvērumu). Zviedrijas iestādes regulāri uzrauga šo shēmu. Zviedrija ir apņēmusies iesniegt Komisijai gada uzraudzības ziņojumus un vajadzības gadījumā pielāgot atbalsta līmeņus, lai turpmāk izvairītos no pārmērīgas kompensācijas (sk. 43. apsvērumu). Uzraudzības ziņojumu pamatā ir detalizēta informācija, ko *SEA* apkopojusi no nodokļu maksātājiem gan attiecībā uz iekšzemē ražotu, gan importētu biogāzi (sk. 44. apsvērumu).

(230) Kā norādīts 47. un 54. apsvērumā, Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka nodokļu samazinājumi nepārsniedz starpību starp ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna izmaksām un dabasgāzes izmaksām.

(231) Komisija norāda, ka aprēķinā ir ņemtas vērā visas galvenās izmaksas. Turklāt aprēķinā ir iekļauti ieņēmumi no blakusproduktu pārdošanas. Tomēr Zviedrija ir norādījusi, ka Zviedrijā biogāzei nav izcelsmes apliecinājumu sistēmas (sk. 1., 2. un 3. tabulu).

(232) Visbeidzot, *CEEAG* 111. punktā ir noteikts, ka, izstrādājot atbalsta shēmas, dalībvalstīm ir jāņem vērā informācija par atbalstu, kas jau iegūta no masas bilances sistēmas dokumentācijas saskaņā ar *RED II* 30. pantu.

(233) Zviedrija ir apstiprinājusi, ka tā ievēro *RED II* 30. panta prasības un ka tā pašlaik strādā pie *RED II* minētās un *RED III* sīkāk izstrādātās Savienības datubāzes ieviešanas Zviedrijā (sk. 67. apsvērumu). Komisija norāda, ka šī sistēma nebija pieejama ne tad, kad Zviedrija izstrādāja un paziņoja shēmas, ne arī tad, kad Komisija veica šo novērtējumu, un tāpēc nebija iespējams ņemt vērā informāciju no masas bilances sistēmas dokumentācijas. Tomēr Zviedrija ir paskaidrojusi, ka tad, kad Savienības datubāze būs pilnībā darbotiesspējīga un tajā iekļautā informācija būs visaptveroša, nebūs vajadzīgas nekādas izmaiņas shēmu struktūrā, jo atbalsts, kas piešķirts biogāzes un biopropāna ražotājiem ārvalstīs, jau tiek ņemts vērā uzraudzībā ar importa cenu starpniecību, un tādējādi tiek ņemts vērā pārmērīgas kompensācijas novērtēšanā. Tāpēc Komisija uzskata, ka *CEEAG* 111. punkta prasības neietekmē tās veikto shēmu novērtējumu.

(234) Tāpēc Komisija secina, ka *CEEAG* 4.1.3.5. iedaļas prasības ir izpildītas.

5.3.3.2.4.2. Kumulācija

(235) Saskaņā ar *CEEAG* 56. punktu atbalstu var piešķirt vienlaikus saskaņā ar vairākām atbalsta shēmām vai to kumulēt ar *ad hoc* vai *de minimis* atbalstu par tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja atbalsta kopsumma projektam vai darbībai neizraisa pārmērīgu kompensāciju vai nepārsniedz maksimālo atbalsta summu, kas atļauta saskaņā ar šīm pamatnostādnēm. Ja dalībvalsts atļauj atbalstu, ko piešķir viena pasākuma ietvaros, kumulēt ar atbalstu, ko piešķir citu pasākumu ietvaros, tai par katru pasākumu ir jānorāda metode, kas izmantota, lai nodrošinātu atbilstību šajā punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

(236) Tā kā jautājums par kumulāciju un novērtējumu par iespējamu pārmērīgu kompensāciju ir kopīgs abām pamatnostādnēm, Komisija šeit atsaucas uz savu novērtējumu 5.3.2.2.3.3.2. iedaļā.

(237) Līdzīgi 177. apsvērumā izdarītajam secinājumam Komisija secina, ka shēmas atbilst *CEEAG* 3.2.1.3.1. iedaļas noteikumiem.

5.3.3.2.4.3. Secinājums par samērīgumu (ietverot kumulāciju)

(238) Ņemot vērā 234. un 237. apsvērumā izdarītos secinājumus, Komisija secina, ka shēmas ir samērīgas.

5.3.3.3. Pārredzamība

(239) Komisija ņem vērā, ka Zviedrija nodrošinās atbilstību *CEEAG* 58.–61. punktā noteiktajām pārredzamības prasībām. Attiecīgie dati par paziņoto pasākumu tiks publicēti Zviedrijas valsts atbalsta pārredzamības tīmekļvietnē (sk. 68. apsvērumu).

5.3.3.4. Izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību

(240) *CEEAG* 70. punktā ir paskaidrots, ka Komisija apstiprinās pasākumus saskaņā ar šīm pamatnostādnēm uz laiku, kas nepārsniedz 10 gadus. Kā norādīts 58. apsvērumā, shēmas saskaņā ar *CEEAG* darbosies deviņus gadus, t. i., no 2022. līdz 2030. gadam.

(241) *CEEAG* 116. punktā ir paskaidrots, ka ar atbalstu nedrīkst vienkārši pārvietot emisijas no vienas nozares uz citu un tam ir jānodrošina vispārējs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums. Turklāt *CEEAG* 127.–129. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāpaskaidro, kā tās plāno novērst risku, ka atbalsts galu galā stimulēs vai paildzinās fosilā kurināmā un enerģijas patēriņu.

(242) Komisija norāda, ka shēmu vispārējais mērķis ir aizstāt fosilo kurināmo ar ilgtspējīgām biomasas degvielām. Ilgtspējīgas biogāzes un biopropāna izmantošana dabasgāzes vai *LGP* vietā nodrošinās vispārēju siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu.

(243) *CEEAG* 121. punktā ir paskaidrots, ka atbalstu, kas sedz pamatā ar darbību, nevis ar investīcijām saistītās izmaksas, vajadzētu izmantot tikai tad, ja dalībvalsts pierāda, ka tā rezultātā tiek pieņemti videi mazāk kaitīgi darbības lēmumi. *CEEAG* 122. punktā ir noteikts, ka gadījumos, kad atbalsts galvenokārt ir vajadzīgs, lai segtu īstermiņa izmaksas, kas var būt mainīgas, dalībvalstīm būtu jāapstiprina, ka ražošanas izmaksas, kas ir atbalsta summas pamatā, tiks uzraudzītas un ka atbalsta summa tiks atjaunināta vismaz reizi gadā. Atbalsts jāveido tā, lai novērstu jebkādu nepamatotu efektīvas tirgu darbības izkropļojumu un saglabātu efektīvus darbības stimulus un cenu signālus, kā noteikts *CEEAG* 123. punktā.

(244) Šajā gadījumā atbalsta mērķis ir samazināt ilgtspējīgai biogāzei un biopropānam piemērojamo nodokļa līmeni, lai tie galapatērētājam kļūtu par konkurētspējīgu alternatīvu to fosilā kurināmā ekvivalentiem (sk. 42. apsvērumu). Tāpēc atbalsta mērķis ir panākt, lai patērētāji pieņemtu videi draudzīgāku lēmumu. Zviedrijas iestādes ir apstiprinājušas, ka izmaksas, kas ir atbalsta summas pamatā, tiks uzraudzītas katru gadu un ka vajadzības gadījumā tiks atjaunināts atbalsta līmenis (sk. 43. apsvērumu).

(245) *CEEAG* 130. punktā ir paskaidrots, ka Komisija principā uzskatīs, ka valsts atbalsts biodegvielai, bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam, biogāzei un biomasas kurināmajam, kas pārsniedz maksimālās robežvērtības, kuras nosaka to atbilstību atjaunīgo energoresursu enerģijas bruto galapatēriņa aprēķināšanai attiecīgajā dalībvalstī saskaņā ar *RED II* 26. pantu, visticamāk, nerada pasākuma negatīvo ietekmi atsverošas pozitīvas sekas.

(246) Kā sīkāk izklāstīts 20. apsvērumā, saskaņā ar shēmām atbalsts netiek piešķirts no pārtikas un lopbarības kultūrām ražotām biomasas degvielām.

(247) *CEEAG* 132. punktā ir noteikts, ka attiecībā uz shēmām, kur atbalsts paredzēts īpaši ierobežotam atbalsta saņēmēju skaitam vai jau esošam atbalsta saņēmējam, dalībvalstīm būtu jāpierāda, kā ierosinātā pasākuma rezultātā neradīsies konkurences izkropļojumi, piemēram, sakarā ar lielāku ietekmi tirgū.

(248) Komisija norāda, ka, tā kā atbalsts tiek piešķirts kā vispārējs atbrīvojums no nodokļiem ilgtspējīgai biogāzei un biopropānam, maz ticams, ka tas nāks par labu īpaši ierobežotam atbalsta saņēmēju skaitam. Komisija norāda, ka 2018. gadā 16 uzņēmumi, kuri bija guvuši labumu no degvielas shēmas, iesniedza datus uzraudzības ziņojumiem par biogāzi, ko izmanto par degvielu (sk. 47. apsvērumu).

(249) Tāpēc Komisija secina, ka *CEEAG* 4.1.4. iedaļas attiecīgās prasības ir izpildītas.

5.3.3.5. Atbalsta pozitīvās un negatīvās ietekmes izsvēršana

(250) *CEEAG* 134. punktā ir noteikts, ka, ja ir izpildīti visi pārējie saderības nosacījumi, Komisija parasti konstatēs, ka dekarbonizācijas pasākumu līdzsvars ir pozitīvs (t. i., pozitīvā ietekme atsver iekšējā tirgus izkropļojumus), ņemot vērā to ieguldījumu Savienības enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanā, ja vien nav acīmredzamu pazīmju par neatbilstību principam "nenodarīt būtisku kaitējumu".

(251) Komisija ņem vērā, ka shēmas palīdzēs sasniegt Zviedrijas un ES enerģētikas un klimata mērķus un ka atbalstītās biomasas degvielas atbildīs *RED II* noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem. Komisija nekonstatē acīmredzamas pazīmes, kas liecina par principa "nenodarīt būtisku kaitējumu" neievērošanu.

(252) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka shēmu pozitīvā ietekme pārsniedz negatīvo ietekmi uz iekšējo tirgu.

5.3.3.6. Grūtībās nonākuši uzņēmumi, uz kuriem attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums

(253) Kā izklāstīts 69. apsvērumā, Zviedrija ir apstiprinājusi, ka, lai tiešie atbalsta saņēmēji būtu tiesīgi saņemt atbalstu, uz tiem nedrīkst attiekties spēkā esošs līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots pēc iepriekšēja Komisijas lēmuma, ar kuru atbalsts atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, un tie nedrīkst būt grūtībās nonākuši uzņēmumi.

(254) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka shēmas atbilst *CEEAG* 14. un 15. punkta noteikumiem.

5.3.3.7. Secinājums par shēmu saderību

(255) Komisija secina, ka konkrētais atbalsts veicina saimnieciskās darbības attīstību un nerada nelabvēlīgu ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem tādā mērā, kas būtu pretrunā kopējām interesēm. Tāpēc Komisija uzskata, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un attiecīgajiem *CEEAG* noteikumiem.

6. **SECINĀJUMS**

(256) Komisija konstatē, ka Zviedrija ir shēmas īstenojusi nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu. Tomēr Komisija konstatē, ka pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un ņemot vērā attiecīgos *EEAG* un *CEEAG* noteikumus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atbalsta shēmas, kuras izpaužas kā atbrīvojums no nodokļa biogāzei un biopropānam, ko izmanto par degvielu vai par kurināmo, un kuras Zviedrija ir īstenojusi saskaņā ar Zviedrijas Likumu (1994:1776) par akcīzes nodokļiem enerģētikas jomā, ir saderīgas ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Zviedrijas Karalistei.

Briselē, 2024. gada 23. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietniece
Margrethe VESTAGER